

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ NEWSLETTER

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ

- Επέτειος 50 χρόνων από την ίδρυση του I.C.O.M.O.S.
- Επέτειος 40 χρόνων από τη Διακήρυξη του Άμστερνταμ (1975) και 30 χρόνων από τη Σύμβαση της Γρανάδας.

UNESCO

- Επέτειος 70 χρόνων από την ίδρυση της UNESCO
- Εκστρατεία της UNESCO #Unite4Heritage

ICOMOS ΔΙΕΘΝΗ

- Συνεδρίαση Διεθνούς Εκτελεστικής Επιτροπής

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ICOMOS

- Δελτία Τύπου

HERITAGE ALERT

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

- Βραβεία Europa Nostra
- Έργα Αποκατάστασης

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

1965-2015

Αγαπητά μέλη, συνάδελφοι και φίλοι,

Πριν από 50 χρόνια, η ανάγκη προστασίας των μνημείων που αυξήθηκε με τα λαβωμένα μνημεία της μεταπολεμικής Ευρώπης, οδήγησε στη δημιουργία του Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Τοποθεσιών (ICOMOS). Το ICOMOS, έκτοτε, αναδείχτηκε στο σημαντικότερο διεθνή Οργανισμό που ασχολείται με την προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, συνοδοιπόρος και τεχνικός σύμβουλος της UNESCO.

Το τρέχον έτος, βέβαια, αναδεικνύεται επετειακό και για άλλα γεγονότα και Οργανισμούς. Εφέτος συμπληρώνονται 70 χρόνια από την ίδρυση της UNESCO (Επιστημονικός και Πολιτιστικός Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών), 40 χρόνια από τη Διακήρυξη του Άμστερνταμ για την Αρχιτεκτονική Κληρονομιά και 30 χρόνια από τη Σύμβαση της Γρανάδας. Σημαντικά βήματα της παγκόσμιας κοινότητας για τη θωράκιση και προστασία των φυσικών και πολιτιστικών της μνημείων.

Απροσπάτητα, ωστόσο, συνεχίζουν να αποδεικνύονται τα μνημεία της παγκόσμιας κοινότητας απέναντι σε φυσικές καταστροφές (βλ. Νεπάλ) και την ανθρωπινή μισαλλοδοξία. Ιδιαίτερα, οι ανηλεείς καταστροφές μνημείων στη Μέση Ανατολή από ακραίους ισλαμιστές ίσως είναι σκόπιμο να οδηγήσουν την παγκόσμια κοινότητα σε μια νέα συνεννόηση για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση ασύμμετρων απειλών που απειλούν την κληρονομιά της.

Η Ομάδα Επιμελείας

Περιεχόμενα

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ

- Παγκόσμια Ημέρα Μνημείων και Τοποθεσιών
50 Χρόνια από την ίδρυση του I.C.O.M.O.S. σελ. 3-11
- Επέτειος 30 χρόνων από τη Σύμβαση της Γρανάδας και 40 χρόνων
από τη Διακήρυξη του Άμστερνταμ. σελ. 12-17

UNESCO

- Επέτειος 70 χρόνων από την ίδρυση της UNESCO. σελ. 18
- 39^η Διάσκεψη Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς. σελ. 19
- Εκστρατεία της UNESCO #Unite4Heritage. σελ. 20
- Αρνητική απάντηση του Βρετανικού Μουσείου για διαμεσολάβηση
της UNESCO στο θέμα των γλυπτών του Παρθενώνα. σελ. 21-23

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- ICCROM - Διεθνές Συνέδριο σελ. 24
- Συνεδρίαση Διεθνούς Εκτελεστικής Επιτροπής σελ. 25-26

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ICOMOS

- Δελτία Τύπου σελ. 27-30

HERITAGE ALERT

- Η πολιτιστική κληρονομιά της Συρίας και του Ιράκ σε κίνδυνο σελ. 31-32
- Βιβλική καταστροφή από σεισμό στο Νεπάλ σελ. 33

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

- Βραβεία Europa Nostra
- Κερύνεια: Σώθηκε από κατάρρευση η Παναγία Μελανδρόνα. σελ. 35
- Ενημερωτική ημερίδα για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα Ευρώπης σελ. 36
- Ο «Πάπυρος του Δερβενίου» σελ. 37-38
- Αποκαθίσταται ο ναός Αγ. Δημητρίου Ψυρρή σελ. 39
- Acropole Palace σελ. 40
- Εργασίες αποκατάστασης στο ναό Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης
και στο Φετιχέ Τζαμί σελ. 41

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

- Συνέδρια σελ. 42-47
- Σεμινάρια - Επιμορφωτικά Προγράμματα σελ. 48
- Νέες Εκδόσεις σελ. 49-51

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

σελ. 52

ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

σελ. 53

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

σελ. 54

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΩΝ
ΕΠΕΤΕΙΟΣ 50 ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ICOMOS

Η Παγκόσμια Ημέρα Μνημείων και Τοποθεσιών έχει καθιερωθεί από την UNESCO και το Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων και Τοποθεσιών (ICOMOS) και εορτάζεται στις 18 Απριλίου. Κάθε χρόνο το ICOMOS προτείνει ένα θέμα, ώστε να αναδειχτεί το νόημα της ημέρας αυτής, γεγονός το οποίο αποτελεί αφετηρία για τη διεξαγωγή σειράς εκδηλώσεων από τις εθνικές και διεθνείς επιστημονικές επιτροπές του. Φέτος η Ημέρα είναι αφιερωμένη στην επέτειο των 50 χρόνων από την ίδρυση του ICOMOS.

Το Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων και Τοποθεσιών (ICOMOS - International Council on Monuments and Sites) είναι ο πιο έγκυρος διεθνής επαγγελματικός, Μη Κυβερνητικός Οργανισμός (NGO), με έδρα το Παρίσι, που έχει ως σκοπό την προώθηση της θεωρίας της μεθοδολογίας, της τεχνολογίας και της ενημέρωσης για την προστασία και την ανάδειξη των ιστορικών μνημείων και τοποθεσιών των χωρών του κόσμου. Ιδρύθηκε το 1965 και η δραστηριότητά του αναπτύσσεται με βάση τις αρχές της Διεθνούς Χάρτας για τη Συντήρηση και Αναστήλωση Μνημείων και Τοποθεσιών του 1964 (Χάρτα της Βενετίας).

Η προστασία και διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς ανά τους αιώνες, ως τεκμηρίου της ιστορίας της ανθρωπότητας, σπάνια αποτέλεσε αντικείμενο στοχευμένου σχεδιασμού. Από τα τέλη του 18^{ου} και τις αρχές του 19^{ου} αιώνα, ωστόσο, η στάση των κοινωνιών και της Πολιτείας απέναντι στα μνημεία, άρχισε να αλλάζει και αυτά να αντιμετωπίζονται με βαθύτερη συνείδηση για τη μοναδικότητα και την ιστορική τους σημασία. Έως το τέλος του 19^{ου} αιώνα, η αρχιτεκτονική κληρονομιά αποτελούσε ζήτημα εθνικό, προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις, τα προβλήματα, τις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές συγκυρίες της κάθε χώρας. Ο πολιτισμικός διεθνισμός, όπως τον γνωρίζουμε σήμερα, αποτελεί προϊόν του Α' Παγκόσμιου Πολέμου, με τη δημιουργία της Κοινωνίας των Εθνών και κυρίως του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, με τη δημιουργία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) και την ίδρυση της UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization).

Με τη Συνθήκη των Αθηνών (1931) τέθηκαν για πρώτη φορά σε διεθνές επίπεδο οι βάσεις για συνεργασία κυβερνητικών και μη κυβερνητικών οργανισμών σε ζητήματα διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Το 1933, στο πλαίσιο του 4^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Μοντέρνας Αρχιτεκτονικής σχεδιάστηκε από το Γαλλο-ελβετό αρχιτέκτονα Le Corbusier, στο πλαίσιο της 4^{ης} Συνέλευσης της Διεθνούς Επιτροπής για τη σύγχρονη Αρχιτεκτονική, ο Χάρτης των Αθηνών. Η Συνθήκη και ο Χάρτης, δημοσιεύτηκαν ανώνυμα το 1941 στο Παρίσι, συνιστώντας ένα μεγάλο και σημαντικό βήμα στην εξέλιξη της θεώρησης των μνημείων, γιατί εισήγαγαν για πρώτη φορά στην ιστορία την ιδέα της διεθνούς κληρονομιάς.

Στο 2^ο Διεθνές Συνέδριο Αρχιτεκτόνων και Ειδικών στα Ιστορικά Κτήρια Επιστημόνων, που πραγματοποιήθηκε στη Βενετία το 1964, καταρτίστηκε και ψηφίστηκε από τους εκπροσώπους της UNESCO, του Διεθνούς Κέντρου για τη Συντήρηση και Αναστήλωση των Ιστορικών Μνημείων (International Center for Conservation and Restoration of Monuments - ICCROM), καθώς και από τους εκπροσώπους των 16 χωρών, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, το θεμελιώδες διεθνές κείμενο αρχών για επεμβάσεις στα ιστορικά μνημεία, γνωστό ως "Χάρτης της Βενετίας".

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΩΝ
ΕΠΕΤΕΙΟΣ 50 ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ICOMOS1965-2015
50

Στο ίδιο συνέδριο εκδόθηκε επίσης ψήφισμα για τη δημιουργία ενός Διεθνούς Οργανισμού, που θα είναι σε θέση να φέρει κοντά εμπειρογνώμονες από όλο τον κόσμο και να διευκολύνει συνεργασίες και συνέργειες στον τομέα της διατήρησης και προστασίας των μνημείων της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Στο πλαίσιο των εργασιών της Συντακτικής Συνέλευσης, που πραγματοποιήθηκε ένα χρόνο αργότερα (1965) στην Πολωνία, ιδρύθηκε και καταστατικά το Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων και Τοποθεσιών (ICOMOS), το οποίο φέτος συμπληρώνει μισό αιώνα λειτουργίας.

Το ICOMOS αποτελεί συμβουλευτικό όργανο της Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς, η οποία ιδρύθηκε στο πλαίσιο της ομώνυμης σύμβασης (Σύμβαση Παγκόσμιας Κληρονομιάς), που υιοθέτησαν όλα τα κράτη μέλη της UNESCO το 1972. Η Επιτροπή λειτουργεί από το 1976 και έχει ως συμβουλευτικά όργανα το Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων και Τοποθεσιών (ICOMOS), το Διεθνές Κέντρο Μελετών για τη Συντήρηση και Αποκατάσταση των Πολιτιστικών Αγαθών (ICCROM) και τη Παγκόσμια Ένωση Διατήρησης (IUCN).

Συγκεκριμένα ο ρόλος του ICOMOS σχετικά με τη Σύμβαση Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς περιλαμβάνει: α) Την αξιολόγηση των υποψηφίων προς εγγραφή αγαθών στον Κατάλογο της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, β) Τον έλεγχο του βαθμού διατήρησης των πολιτιστικών αγαθών Παγκόσμιας Κληρονομιάς, γ) Την εξέταση αιτημάτων των Κρατών-μελών για διεθνή αρωγή, και δ) Τη στήριξη και συνεισφορά στην ανάπτυξη υποδομών και δεξιοτήτων.

Το ICOMOS είναι ο τεχνικός σύμβουλος της UNESCO σε θέματα προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς. Με αυτήν την ιδιότητά του, εξετάζει τις προτάσεις των χωρών-μελών της UNESCO για την εγγραφή εθνικών μνημείων στον Κατάλογο της Παγκόσμιας Κληρονομιάς (Φυσικής και Πολιτιστικής) ενώ περισσότεροι από 10.000 ειδικοί επιστήμονες (αρχιτέκτονες, αρχαιολόγοι, συντηρητές, ιστορικοί, πολιτικοί μηχανικοί, πολεοδόμοι κ.α.) συμβάλλουν στην προώθηση των καταστατικών στόχων του, συμμετέχοντας σε 110 Εθνικές Επιτροπές και περίπου 30 Διεθνείς Επιστημονικές Επιτροπές.

**ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΩΝ
ΕΠΕΤΕΙΟΣ 50 ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ICOMOS**

Για τον εορτασμό των 50 χρόνων του ICOMOS, περισσότερες από τριάντα Εθνικές Επιτροπές, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας, έχουν διοργανώσει εκδηλώσεις, ημερίδες, προγράμματα και συνέδρια με στόχο, μεταξύ άλλων, να τιμήσουν τους ιδρυτές του, να προβάλουν τα επιτεύγματα του Οργανισμού μέχρι σήμερα και κυρίως να θέσουν νέους προβληματισμούς για το μέλλον της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ο εορτασμός εγκαινιάστηκε με εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 10 Μαρτίου, στη νέα έδρα του Διεθνούς ICOMOS, στο Παρίσι και η οποία περιλάμβανε συζήτηση στο γυμνάσιο και δεξίωση. Τα θέματα που αναπτύχθηκαν είναι ιδιαίτερα επίκαιρα και αντικατοπτρίζουν τις νέες προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει το Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων και Τοποθεσιών:

- **Environment**
(Εισηγήτρια: Pamela Jerome, VP of ISCEAH, SC Coordinator and member of the Board)
- **Conflicts**
(Εισηγητής: Bijan Rouhani, ICOMOS representative on the Blue Shield board, member of ICORP, member of the ICOMOS Taskforce on Iraq and Syria)
- **Cultural Diversity**
(Εισηγητής: Toshiyuki Kono, member of the Board, ICOMOS Japan)
- **Globalization and Sustainable economic development**
(Εισηγητής: Rohit Jigyasu, President of ICOMOS India, President of ICORP, member of the Board)

Πρόγραμμα Εκδηλώσεων Εθνικών Επιτροπών ICOMOS:
<http://www.icomos.org/en/what-we-do/focus/18-april-international-day-for-monuments-and-sites/events2015>

1965-2015

Επέτειος 50 χρόνων από την ίδρυση του ICOMOS
ICOMOS' 50th Anniversary
50e Anniversaire de l'ICOMOS

Σάββατο
18 Απριλίου

Παγκόσμια Ημέρα Μνημείων και Τοποθεσιών
International Day on Monuments and Sites
Journée Internationale des Monuments et des Sites

2015

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας
και Θρησκευμάτων

Ελληνική Εθνική
Επιτροπή
για την UNESCO

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ICOMOSwww.icomoshellenic.gr

Επετειακή εκδήλωση στο
κτήριο του ICOMOS

Οι εκδηλώσεις που διοργανώνει το Ελληνικό ICOMOS στο πλαίσιο του φετινού, επετειακού εορτασμού γίνονται υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθώς και της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής για την UNESCO.

Α. ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΔΕΞΙΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΩΝ 50 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ICOMOS.

21 Απριλίου 2015, 18.00, Κτήριο Ελληνικού ICOMOS (Πειραιώς 73).

Την Τρίτη, 21 Απριλίου 2015, το Ελληνικό ICOMOS, φιλοξένησε στο κτήριό του, επί της Πειραιώς 73, εορταστική εκδήλωση για την επέτειο των 50 χρόνων από την ίδρυση του Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Τοποθεσιών (ICOMOS).

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης απονεμήθηκαν τιμητικές πλακέτες στους Νικόλαο Αγριαντώνη, Διονύσιο Ζήβα, Πέτρο Θέμελη, Νικόλαο Μουτσόπουλο και Αναστάσιο Πορτελάνο, ιστορικά μέλη του Ελληνικού ICOMOS, σε αναγνώριση της συνεισφοράς τους στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Τους τιμηθέντες προλόγισαν με τη σειρά που προαναφέρθηκαν τα μέλη του Ελληνικού ICOMOS, Σοφία Αυγερινού-Κολώνια, Ειρήνη Εφεισίου, Αθανάσιος Νακάσης, Πολυνείκης Αγγέλης και Βασίλειος Παλαντζάς.

Ακολούθησε δεξίωση με μουσική και οι προσκεκλημένοι περιηγήθηκαν στους υπαίθριους χώρους και τις αίθουσες του διώροφου νεοκλασικού κτηρίου, στο οποίο στεγάζεται το Ελληνικό ICOMOS. Στον ισόγειο χώρο υπήρχε βιντεοπροβολή με την ιστορία της Παγκόσμιας Ημέρας Μνημείων, καθώς και τις εκδηλώσεις που διοργανώθηκαν κατά τα παρελθόντα έτη στο πλαίσιο αυτού του εορτασμού.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους μέλη και φίλοι του Ελληνικού ICOMOS, συνάδελφοι και συνεργάτες από το Υπουργείο Πολιτισμού, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και διάφορους οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Νίκος Αγριαντώνης: Αποφοίτησε από τη Σχολή Αρχιτεκτόνων του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και συνέχισε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στο Παρίσι (Πτυχία Στατιστικής και Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Paris VI, των Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Paris VIII, της Πολεοδομίας του Πανεπιστημίου Paris X, διδακτορικό δίπλωμα Αστικής Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Paris I – Sorbonne). Εργάστηκε στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (1977-2011) και ανέπτυξε πλούσια δράση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο στον τομέα της προστασίας της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, συμμετέχοντας σε επιτροπές του Τ.Ε.Ε. και σε διεθνείς επιτροπές του ICOMOS. Διετέλεσε πρόεδρος του Ελληνικού ICOMOS, επί σειρά ετών (1982-1985 και 1993-2011) και σήμερα είναι μέλος της Ακαδημίας του Διεθνούς ICOMOS.

Διονύσιος Ζήβας: Αποφοίτησε από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο το 1953. Το 1972 εξελέγη έκτακτος καθηγητής των Αρχιτεκτονικών Συνθέσεων και το 1978 τακτικός καθηγητής στην ίδια Έδρα. Είναι ιδρυτικό μέλος του ICOMOS. Διετέλεσε Κοσμήτωρ της Σχολής Αρχιτεκτόνων για δύο διετίες (1979-1983) και πρόεδρος του Τμήματος Αρχιτεκτόνων από το 1989 έως το 1995. Από το 1997 είναι ομότιμος καθηγητής της Σχολής. Έχει δημοσιεύσει περισσότερες από εβδομήντα εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά, πρακτικά εθνικών και διεθνών συνεδρίων και σε συλλογικές εκδόσεις. Υπήρξε επικεφαλής ομάδων μελέτης για την προστασία και την αναβίωση της Πλάκας, ενώ το 1993 του απονεμήθηκε από το Πανεπιστήμιο της Βιέννης το Βραβείο Gottfried von Herder για το σύνολο του έργου του.

Πέτρος Θέμελης: Αποφοίτησε το 1959 από τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης (Τμήμα Αρχαιολογίας και Ιστορίας και απέκτησε διδακτορικό δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο του Μονάχου της Γερμανίας (1972). Υπήρξε για πολλά χρόνια μέλος του Ελληνικού ICOMOS. Από το 1963 έως το 1984 υπηρέτησε ως Επιμελητής και Έφορος Αρχαιοτήτων σε πολλές αρχαιολογικές περιφέρειες της Πελοποννήσου, της Στερεάς Ελλάδος και ως Διευθυντής στο Αρχαιολογικό Μουσείο Δελφών. Το 1984 εκλέχθηκε καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο της Κρήτης στο Ρέθυμνο. Από το 1986 διεύθυνε την ανασκαφή και το αναστηλωτικό έργο της Αρχαιολογικής Εταιρείας στην αρχαία Μεσσήνη.

Νίκος Μουτσόπουλος: Αποφοίτησε από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο το 1953 και από τη Θεολογική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών το 1963. Το 1958 εξελέγη τακτικός καθηγητής στην έδρα Αρχιτεκτονικής Μορφολογίας και Ρυθμολογίας της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Διετέλεσε για πολλά έτη Διευθυντής του ομώνυμου εργαστηρίου της Σχολής και πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών της Φιλοσοφικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος του Ελληνικού ICOMOS και πρώτος πρόεδρος του μέχρι το 1981, καθώς και μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του διεθνούς ICOMOS.

Αναστάσιος Πορτελάνος: Αποφοίτησε το 1969 από τη Σχολή Τοπογράφων Μηχανικών και το 1974 από τη Σχολή Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ. Είναι διδάκτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης. Υπήρξε για πολλά χρόνια μέλος του Ελληνικού ICOMOS. Υπηρέτησε στο Υπουργείο Πολιτισμού φτάνοντας μέχρι και το βαθμό του Διευθυντού Α και διετέλεσε Προϊστάμενος του Τμήματος Τοπογραφίσεων και Φωτογραμμετρίας, καθώς και του Γραφείου του Ειδικού Γραφείου Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων Αθηνών. Έχει συντάξει πλείστες μελέτες και έχει δημοσιεύσει ανακοινώσεις και εργασίες με θέμα τη μελέτη, συντήρηση και ανάδειξη μνημείων και συνόλων.

Β.ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ*5 Ιουνίου 2015, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο*

Το Ελληνικό ICOMOS και η Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου διοργανώνει εκδήλωση με θέμα «*Επέτειος 40 χρόνων από τη Διακήρυξη του Άμστερνταμ και 30 χρόνων από τη Σύμβαση της Γρανάδας*». Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στις 5 Ιουνίου 2015, το απόγευμα, στην αίθουσα Καυταντζόγλου του κτηρίου Αβέρωφ στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Πρόγραμμα Εκδήλωσης**17.00μ.μ. Προσέλευση-Χαιρετισμοί.**

Εισαγωγική ομιλία (Σοφία Αυγερινού-Κολώνια, Καθηγήτρια ΕΜΠ, Β' Αντιπρόεδρος Ελληνικού ICOMOS)

17.30μ.μ. 1ο Στρογγυλό τραπέζι (συντονιστής: Δρ. Αθανάσιος Νακάσης, Πρόεδρος Ελληνικού ICOMOS)

Θα συμμετάσχουν δημόσιοι φορείς, που είναι υπεύθυνοι για την Προστασία της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς. Παρεμβάσεις από τους προσκεκλημένους.

19.00μ.μ. 2ο Στρογγυλό τραπέζι (συντονιστής: Ελένη Μαϊστρου, Καθηγήτρια, Κοσμήτωρ Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Ε.Μ.Π.)

Θα συμμετάσχουν εκπρόσωποι επαγγελματικών και επιστημονικών φορέων

Παρεμβάσεις από τους προσκεκλημένους.

Συζήτηση.

Γ. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ «ΤΟ ICOMOS ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΣ ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΤΟΝ 21Ο ΑΙΩΝΑ».*15 Ιουνίου 2015, Αμφιθέατρο Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας & Θρησκευμάτων***1η Εγκύκλιος Ημερίδας**

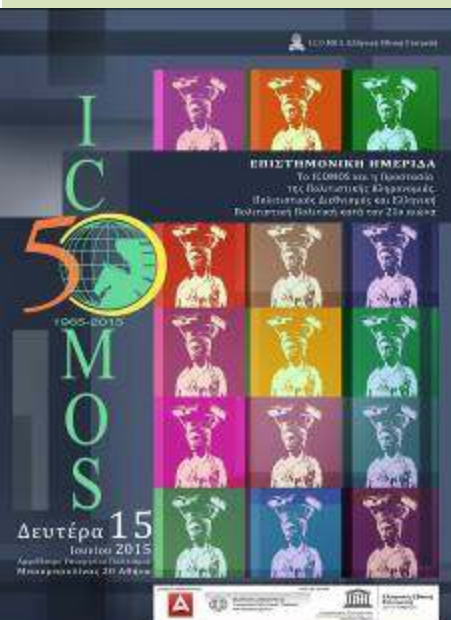
Με τη συμπλήρωση πενήντα χρόνων από την ίδρυση του ICOMOS (1965-2015) το ελληνικό τμήμα του σας προσκαλεί στην Ημερίδα:

**Το I.C.O.M.O.S. και η προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.
Πολιτισμικός Διεθνισμός και ελληνική εθνική πολιτική
κατά τον 21ο αιώνα**

Το Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων και Τοποθεσιών (ICOMOS) ιδρύθηκε το 1965 στη Βαρσοβία, ένα μόλις χρόνο μετά τη σύνταξη του Χάρτη της Βενετίας (1964), οι αρχές του οποίου αποτέλεσαν τους βασικούς καταστατικούς του στόχους. Η ίδρυσή του ήρθε ως αναπόδραστο αποτέλεσμα των εκτεταμένων καταστροφών που προκάλεσε ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος και της ανάγκης να προστατευτούν τα αρχιτεκτονικά, ιστορικά και αρχαιολογικά μνημεία σε διεθνές επίπεδο. Σύντομα, το I.C.O.M.O.S έγινε προνομιακός εταίρος της UNESCO, καθώς αποτέλεσε το συμβουλευτικό όργανο της Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς, η οποία ιδρύθηκε στο πλαίσιο της ομώνυμης σύμβασης (Σύμβαση Παγκόσμιας Κληρονομιάς), που υιοθέτησαν όλα τα κράτη μέλη της UNESCO το 1972. Σήμερα το I.C.O.M.O.S είναι ο επίσημος τεχνικός σύμβουλος της UNESCO.

Επιστημονική Ημερίδα

Πενήντα χρόνια μετά την ίδρυσή του, το ICOMOS έχει, πλέον, καταστεί ο σημαντικότερος διεθνής Οργανισμός που δραστηριοποιείται στον τομέα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Χιλιάδες ειδικοί επιστήμονες από διάφορους κλάδους (αρχιτέκτονες, αρχαιολόγοι, συντηρητές, ιστορικοί, πολιτικοί μηχανικοί, πολεοδόμοι, νομικοί, οικονομολόγοι, οικολόγοι κ.ά.) συμβάλλουν στην προώθηση των καταστατικών του στόχων, μετέχοντας σε 110 Εθνικές Επιτροπές και σε περίπου 30 Διεθνείς Επιστημονικές Επιτροπές.

Στη διάρκεια της πενήντάχρονης πορείας του, το ICOMOS συμβάλλει καθοριστικά στη θωράκιση της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς: Επεξεργάστηκε και διατύπωσε αρχές και κανόνες για την προστασία των μνημείων, ευαισθητοποίησε την παγκόσμια κοινότητα, απέσπασε τα μνημεία από το στενό εθνικό τους περιβάλλον και τα ανήγαγε σε Παγκόσμια Κληρονομιά.

Η συμπλήρωση, εφέτος, 50 χρόνων από την ίδρυσή του, αποτελεί συμβολική μα και ουσιαστική τομή στην ιστορία του, λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων συνθηκών, παγκοσμίως. Το Διεθνές Συμβούλιο καλείται να επιτελέσει το έργο του, αξιολογώντας τις ριζικές αλλαγές που έχουν συντελεστεί το τελευταίο διάστημα – αλλά και παλαιότερα - σε όλα τα επίπεδα (κοινωνικό, γεωμορφολογικό, πολιτικό και οικονομικό) και επιπλέον να κατανοήσει αλλά και να διαχειριστεί ορθά το πολιτιστικό απόθεμα του πλανήτη. Ταυτόχρονα, η φετινή επέτειος αποτελεί αφορμή για απολογισμό των επιτευγμάτων του και κυρίως για τον καθορισμό των μελλοντικών του δράσεων.

Ο στρατηγικός σχεδιασμός, ο (ανα)στοχασμός και η εφαρμογή της πολιτιστικής πολιτικής του ICOMOS απαιτούν τη συνδρομή όχι μόνο των μελών, αλλά και τη συμβολή φίλων και εταίρων του (θεσμικών και μη), που χρόνια τώρα μετέχουν και συνεπικουρούν στο έργο του. Η παρούσα ημερίδα φιλοδοξεί, με τις εργασίες της, να σηματοδοτήσει την έναρξη αυτής της προσπάθειας στον ελληνικό χώρο.

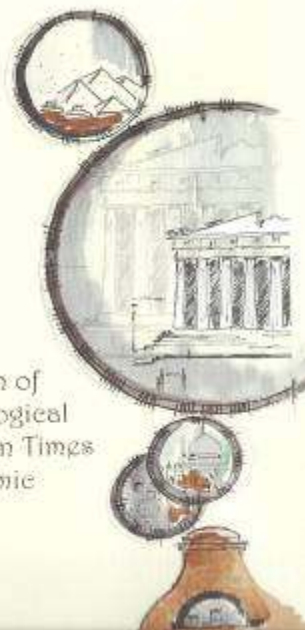
ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ:

- ❖ I.C.O.M.O.S. 1965-2015: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ- ΔΙΑΔΡΟΜΗ.
- ❖ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ.
- ❖ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ICOMOS ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ UNESCO, ΣΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.
- ❖ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ICOMOS ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΜΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ.
- ❖ Η ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ ΤΟΥ ICOMOS ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ (ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ Ή ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ).
- ❖ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ.
- ❖ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ.
- ❖ Η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΩΣ ΠΑΡΑΓΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ.

Δ. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ "THE PROTECTION OF ARCHAEOLOGICAL HERITAGE IN TIMES OF ECONOMIC CRISIS"*(η ημερομηνία της εκδήλωσης θα δημοσιοποιηθεί)*

Το βιβλίο αποτελεί τη δημοσίευση των ανακοινώσεων και των συμπερασμάτων του διεθνούς συνεδρίου «From Past Experience to New Approaches and Synergies. The Future of Protection Management for Archaeological Heritage in Times of Crisis». Το συνέδριο διοργανώθηκε από το Ελληνικό ICOMOS σε συνεργασία με τη Διεθνή Επιτροπή για την Προστασία Μνημείων Αρχαιολογική Κληρονομιάς (ICAHM) και πραγματοποιήθηκε στο Μουσείο Ακροπόλεως στις 23-25 Μαΐου 2012. Στο συνέδριο συμμετείχαν επιφανείς επιστήμονες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της προστασίας της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Το θέμα του συνεδρίου και του βιβλίου είναι η διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς σε περίοδο οικονομικής κρίσης, ιδιαίτερα επίκαιρο για τη χώρα μας και εστιάζει στη διερεύνηση λύσεων για την προστασία του πολιτιστικού αποθέματος ανά τον κόσμο κάτω από δυσμενείς συνθήκες. Η επιστημονική επιμέλεια του βιβλίου έγινε από την Δρ. Έλενα Κόρκα, που είναι Γενική Διευθύντρια Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού, μέλος του Δ.Σ. του Ελληνικού ICOMOS και αντιπρόεδρος τομέα ΝΑ Μεσογείου του ICAHM.

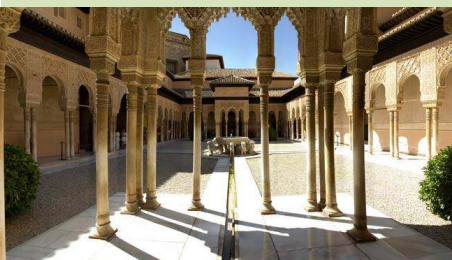
The Protection of Archaeological Heritage in Times of Economic Crisis. Edited by Dr. Elena Korka. Cambridge Scholars Publishing. 2014. ISBN (10): 1-4438-6622-9, ISBNH (13): 978-1-4438-6622-4

Ε. ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ*16-21 Σεπτεμβρίου 2015, Ερμούπολη Σύρος*

ΕΠΕΤΕΙΟΣ 30 ΧΡΟΝΩΝ
ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΓΡΑΝΑΔΑΣ (1985)ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΡΑΝΑΔΑΣ
ΕΠΕΤΕΙΟΣ 30 ΧΡΟΝΩΝ

Η Σύμβαση της Γρανάδας υπογράφηκε στις 3 Οκτωβρίου 1985 από το Συμβούλιο της Ευρώπης και αφορά στην προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Ευρώπης. Στην Ελλάδα η κύρωση και δημοσίευσή της έγινε το 1992 (ΦΕΚ 13/04/1992). Μέσω αυτής:

- Δίνεται ο ορισμός της «αρχιτεκτονικής κληρονομιάς» για μνημεία, αρχιτεκτονικά σύνολα και τόπους.
- Αναγνωρίζεται η ανάγκη μέριμνας για αυτή.
- Τίθενται νομικές διαδικασίες προστασίας της στους συμβαλλόμενους, όπως είναι ο έλεγχος αδειών, σχεδίων και μελετών για την κατεδάφιση, μετατροπή και ανέγερση νέων κτηρίων, η δυνατότητα των δημοσίων υπηρεσιών να ζητούν από τον ιδιοκτήτη να αναλάβει τις εργασίες και αν ο ιδιοκτήτης δεν είναι σε θέση να τις αναλαμβάνουν εκείνες και η δυνατότητα απαλλοτρίωσης προστατευόμενων ακινήτων.
- Προβλέπεται οικονομική υποστήριξη των δημόσιων υπηρεσιών, θέσπιση φορολογικών μέτρων και ενθάρρυνση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας
- Λαμβάνονται μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος που αποσκοπούν στην καταπολέμηση της φυσικής φθοράς των μνημείων, μέσω της επιστημονικής έρευνας.
- Προβλέπονται κυρώσεις, όπως η κατεδάφιση νέων κτισμάτων παράνομων ή αποκατάσταση παλιών προστατευόμενων.
- Καθιερώνεται νέα πολιτική προστασίας με την υποχρέωση υιοθέτησης πολιτικής «ολοκληρωμένης προστασίας», την ένταξη του θέματος στο πλαίσιο χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής πολιτικής, την ενθάρρυνση χρήσης παραδοσιακών τεχνικών και υλικών, με στόχο την προσαρμογή των παλιών κτηρίων σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες, την επισκεψιμότητα και τη συνεργασία των αρμόδιων υπηρεσιών.
- Προωθείται η συνεργασία Κράτους και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και ο θεσμός της χορηγίας.
- Τονίζεται η σημασία της σχετικής πληροφόρησης, εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης.
- Προβάλλεται η ανάγκη συντονισμού δράσεων των ευρωπαϊκών κρατών μέσω της ανταλλαγής εμπειριών και πληροφοριών πάνω σε μεθόδους καταγραφής, προστασίας, συντήρησης, έρευνας, καθώς της αμοιβαίας τεχνικής βοήθειας.

<http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?CL=ENG&N T=121>

<http://www.ypeka.gr/LinkClick.aspx?fileticket=Hc5YlKHD6uc%3D&tabid=567>

**ΤΟ ΕΤΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ 1975
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.**

ΤΟ ΕΤΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ (1975) ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. ΣΗΜΑΣΙΑ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ.

Σοφία Αυγερινού Κολώνια

Β' Αντιπρόεδρος Ελληνικού ICOMOS,

Μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου ICOMOS

Κατά τη διάρκεια της μεταπολεμικής περιόδου στην Ελλάδα - και κυρίως κατά τη διάρκεια της επταετούς δικτατορίας, έως το 1975 - η απουσία μιας ολοκληρωμένης πολιτικής προστασίας διευκόλυνε τις συστηματικές καταστροφές του ιστορικού, ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος. Είναι πολύ δύσκολο να προβούμε σε συστηματικό απολογισμό αυτών των καταστροφών, δεδομένου ότι πολλές από αυτές δεν είδαν ποτέ το φώς της δημοσιότητας. Τα παραδείγματα που αναφέρονται στη συνέχεια, ενδεικτικά της αντιμετώπισης του θέματος από τις κυβερνήσεις της εποχής, είναι γνωστά κυρίως από μαρτυρίες ή δημοσιεύματα εφημερίδων. Χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις:

- Του παράκτιου τείχους (Κονώνειο) του Πειραιά, το οποίο μπαζώθηκε ή βιάστηκε λευκό, κατά την περίοδο 1969-73, από τον τότε δήμαρχο της πόλης.
- Της κατεδάφισης, στις αρχές της δεκαετίας του εβδομήντα, του Ιερού Ναού Σωτήρος (San Salvador) στο Ηράκλειο της Κρήτης, ενετικής βασιλικής, μοναδικής αξίας, η οποία είχε μετατραπεί σε οθωμανικό τέμενος (Βαλιδέ Τζαμί) επί Τουρκοκρατίας (Εφημερίδα «Το Βήμα», έτος ΚΣΤ, φύλλο 7910, Κυριακή 7 Μαρτίου, σελ. 12).
- Της αποξήλωσης, κατά την ίδια περίοδο, συνόλου μαρμάρινων κρηνών και σιντριβανιών, δώρο της μητέρας του Μωχάμετ Άλη στην Καβάλα, γενέτειράς του.
- Της κατεδάφισης, επίσης την ίδια περίοδο, της Βίλας Μαργαρίτα και των Φυλακών Αβέρωφ, εκ των πλέον χαρακτηριστικών, νεότερων κτηρίων της Αθήνας.

Η επταετής δικτατορία, στη διάρκεια της οποίας ισχυροποιήθηκαν οι αυταρχικές δομές της πολιτικής εξουσίας, άφησε πολλά προβλήματα στον τομέα της προστασίας της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Η εντατική ανοικοδόμηση των αστικών κέντρων, η στρεβλή και εντατική εκβιομηχάνιση, καθώς και η μη σχεδιασμένη τουριστική ανάπτυξη, επιδεινώσαν τα προβλήματα του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος, αλλά και της ποιότητας ζωής.

Κατά τους τελευταίους μήνες της δικτατορίας, οι ευαισθητοποιημένοι Έλληνες πολίτες και οι ειδικοί επιστήμονες είχαν συνειδητοποιήσει την ανάγκη για προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Είχαν ωριμάσει, πλέον, τα αιτήματα του κινήματος περί προστασίας, τα οποία, μάλιστα, αναδείχτηκαν μέρος των ευρύτερων αιτημάτων του ελληνικού λαού για εκδημοκρατισμό της δημόσιας ζωής.

Από τις πρώτες μέρες της μεταπολίτευσης, φορείς των επιστημόνων και ειδικών απαιτήσαν την υιοθέτηση μιας εκσυγχρονισμένης νομοθεσίας, τη δημιουργία ενός αρμοδίου φορέα δημόσιας διοίκησης, την ίδρυση ενός κέντρου έρευνας για την καταγραφή και αξιολόγηση των νεότερων μνημείων και των παραδοσιακών οικισμών, καθώς και την οργάνωση ειδικών σπουδών κάθε επιπέδου για την προστασία, ώστε επιστήμονες και άλλα εξειδικευμένα τεχνικά στελέχη να αναλάβουν το έργο αυτό. Φορείς αυτών των αιτημάτων ήταν, κατά προτεραιότητα, το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας, ο Πανελλήνιος Σύλλογος Αρχιτεκτόνων, ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων και το Ελληνικό ICOMOS.

ΤΟ ΕΤΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ 1975
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Ο ορισμός από το Συμβούλιο της Ευρώπης του έτους 1975, ως Έτους Ευρωπαϊκής Κληρονομιάς, συντελέστηκε την κατάλληλη στιγμή και αποτέλεσε αφορμή ώστε να ενισχυθούν και να προβληθούν όλα τα προαναφερόμενα αιτήματα περί προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Οι επιστημονικοί φορείς, με τη συνεργασία των Σχολών Αρχιτεκτόνων Μηχανικών της Σχολής ΕΜΠ και του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, πραγματοποίησαν επιστημονικές συναντήσεις, εκδηλώσεις και εκδόσεις, αναδεικνύοντας κατ' αυτό τον τρόπο τη σημασία της προστασίας των μνημείων, των ιστορικών, οικιστικών συνόλων, τοποθεσιών και πόλεων, μέσα και από την προβολή του συνθήματος «ένα μέλλον για το παρελθόν μας», που πρότεινε για το 1975 το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, με την ιδιότητα του τεχνικού σύμβουλου της πολιτείας, ανέλαβε τις περισσότερες πρωτοβουλίες για το 1975. Τον Απρίλιο διοργάνωσε μια μεγάλη έκθεση με θέμα «*Η αρχιτεκτονική μας κληρονομιά. Η προστασία της κοινωνική ανάγκη*», βασισμένη σε μια συστηματική, φωτογραφική τεκμηρίωση, σε συνδυασμό με σειρά διαλέξεων και εκδηλώσεων για το θέμα. Βασικοί σκοποί της έκθεσης ήταν:

- Να αναδειχθούν τα στοιχεία εκείνα, που οδηγούν σε μια βαθύτερη γνώση της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς, με την έρευνα και καταγραφή όχι μόνο των εξαιρετικών, μεμονωμένων πολιτιστικών αγαθών και έργων τέχνης, αλλά και των, συχνά, ανώνυμων δημιουργημάτων που καλύπτουν το καθημερινό, το συνηθισμένο και εξεικονίζουν τον τρόπο ζωής του ελληνικού λαού.
- Να αναδειχθούν τα στοιχεία της αρχιτεκτονικής παράδοσης ως αναντικατάστατες πηγές έμπνευσης και πληροφόρησης για την πολιτιστική ανάπτυξη της Ελλάδας.
- Να τεκμηριωθεί το μέγεθος της καταστροφής μνημείων και μορφών πολιτισμού, για τις οποίες ευθύνονται είτε κάποιοι **πολίτες**, είτε οι αρμόδιοι φορείς της οικιστικής πολιτικής.

Βασική μέριμνα ήταν να αναδειχθεί, από αυτήν την έκθεση, η σχέση του ανθρώπου με το οικιστικό του περιβάλλον. Προτιμήθηκαν, λοιπόν, θέματα που σχετίζονται με την κατοικία, το οικιστικό περιβάλλον και τις κοινωνικές εκδηλώσεις. Παρουσιάστηκαν, επίσης, καταστροφές του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος με σκοπό να αποκαλυφθούν τα προβλήματα, όπως η εγκατάλειψη, η έλλειψη προστασίας από τους αρμόδιους φορείς, η άστοχη νομοθεσία σχεδιασμού, η απρογραμμάτιστη και «ανεύθυνη ανάπτυξη», καθώς και η ένδεια γενικής παιδείας.

Το θεματικό περιεχόμενο της Έκθεσης κατέδειξε το περιβάλλον της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, στο πλαίσιο της γενικότερης πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης της χώρας. Η Έκθεση αναδείχθηκε σε σημαντικό επικοινωνιακό μέσον, ώστε το ευρύτερο κοινό και οι αρμόδιοι φορείς να αντιληφθούν ότι η προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς μπορεί να συμβάλλει στη συνολική και εναρμονισμένη ανάπτυξη της χώρας.

**ΤΟ ΕΤΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ 1975
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.**

Εκδήλωση έναρξης έκθεσης στην
Εθνική Πινακοθήκη

Η Έκθεση παρουσιάστηκε στην Εθνική Πινακοθήκη της Αθήνας, από το τέλος του 1975 μέχρι το Φεβρουάριο του 1976. Στη συνέχεια, περιόδεψε στις πόλεις: Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Κοζάνη, Λάρισα, Βόλο, Λαμία, Ρόδο, Ηράκλειο, Χανιά, Πάτρα και Γιάννενα, όπου, επίσης, διοργανώθηκαν διαλέξεις και πολλές συζητήσεις για την καλύτερη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της νεολαίας και του ευρύτερου κοινού. Μετά την περιοδεία στις επαρχιακές πόλεις και την Κύπρο, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας θεώρησε σκόπιμη την επανάληψη της Έκθεσης τον Οκτώβριο του 1976, στο Ζάππειο Μέγαρο, στο πλαίσιο της Έκθεσης για την κατοικία που οργανώθηκε από τον Ελληνικό Οργανισμό Κατοικίας.

Η εκλεγμένη διοίκηση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας κάλεσε, με έγγραφά της, όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να επισκεφθούν την Έκθεση και ζήτησε, ιδιαίτερα από το Υπουργείο Παιδείας, να οργανώσει επισκέψεις σε σχολεία. Ζήτησε, επίσης, από την Ελληνική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση να προβάλλει το γεγονός.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας εξέδωσε, αρχικά, τον κατάλογο των 400 φωτογραφιών της Έκθεσης και αργότερα περιέλαβε όλο το φωτογραφικό υλικό σε σχετικό αφιέρωμα της μηνιαίας έκδοσης του (Τεχνικά Χρονικά), υπό μορφή λευκώματος.

Η διάλεξη της Επιτροπής Παραδοσιακών Οικισμών και Μνημείων του Τεχνικού Επιμελητηρίου, η οποία δόθηκε στη διάρκεια των εγκαινίων της Έκθεσης, ανέδειξε τις αξίες της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς, έκανε κριτική για την ανεπάρκεια του κράτους να ασκήσει πραγματική προστασία και ζήτησε να διαμορφωθεί ένα σύγχρονο κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο προστασίας. Επίσης, ζήτησε να υιοθετηθεί ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού ένα μακροχρόνιο πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης, με σεβασμό στη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά. Τέλος, ανέδειξε τη σημασία της συμμετοχής των πολιτών και την αξία της Παιδείας στη νέα γενιά. Η ελληνική αντιπροσωπεία που πήρε μέρος στο *Congress on the European Architectural Heritage* που πραγματοποιήθηκε στο Άμστερνταμ τον Οκτώβριο του 1975, αποτελούνταν από εικοσιπέντε άτομα, με επικεφαλής τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού, βουλευτές, τους δημάρχους Αθηνών και Λάρισας, αρχιτέκτονες, μηχανικούς, πολεοδόμους, εκπροσώπους του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και νομικούς.

Οι ελληνικές αρχές προσυπέγραψαν την Έκκληση του Άμστερνταμ (Declaration of Amsterdam). Ένα χρόνο αργότερα, τον Σεπτέμβριο του 1976, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας δημοσίευσε στη μηνιαία έκδοση του «Τεχνικά Χρονικά», τη μετάφραση της Έκκλησης, όπως επίσης και τις εισηγήσεις που κατέθεσαν οι εκπρόσωποι του στο συνέδριο του Άμστερνταμ.

Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε, στο σημείο αυτό, ότι το κίνημα για την προστασία της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς και το σχεδιασμό του χώρου, όπως και οι προαναφερόμενες δραστηριότητες, ενέπνευσαν το Σύνταγμα του 1975, το πλέον σημαντικό γεγονός κατά τη διάρκεια του 1975.

Την 9^η Ιουνίου 1975, το νέο Σύνταγμα της Ελλάδας, με το άρθρο 24, καθιέρωσε, ρητά και για πρώτη φορά, την υποχρέωση του κράτους για την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της χώρας. Το κράτος ανέλαβε, επίσης με το ίδιο άρθρο, την προστασία των μνημείων και των παραδοσιακών περιοχών. Με τις διατάξεις αυτές του Συντάγματος της Ελλάδας, δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις για τη διεύρυνση του αντικειμένου και του περιεχομένου της προστασίας, καθώς και τη θέσπιση μέσων και μέτρων πολιτικής προστασίας.

Στη συνέχεια ακολούθησαν και άλλα σημαντικά βήματα, όπως η προσυπογραφή της Έκκλησης του Άμστερνταμ, ενώ ακολούθησε σειρά εκσυγχρονιστικών νόμων, οι οποίοι προσδιόρισαν λεπτομερέστερα τους όρους «φυσικό περιβάλλον» και «πολιτιστικό περιβάλλον», απηχώντας τις σύγχρονες αντιλήψεις για την προστασία και τη διαχείριση του πολιτιστικού περιβάλλοντος. Στη διάρκεια του 1975 προτάθηκε, επίσης, ο πρώτος νόμος για τη χωροταξία και την προστασία του περιβάλλοντος, ο οποίος περιλάμβανε ρητά την προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος και των ιστορικών χώρων. Λίγο αργότερα, έγιναν τα πρώτα βήματα για μια πολιτική προστασίας και διατήρησης των ιστορικών κέντρων των μεγαλύτερων πόλεων, δηλαδή της Αθήνας (Πλάκα) και της Θεσσαλονίκης (Ανω Πόλη), ενώ παράλληλα προωθήθηκε Προεδρικό Διάταγμα, (ΦΕΚ 594/Δ/13-11-1978), με το οποίο αναγνωρίστηκαν και καταγράφηκαν 400 παραδοσιακοί οικισμοί. Ακολούθησαν, η κύρωση της Σύμβασης για την Παγκόσμια Κληρονομιά (1981), καθώς και η προσυπογραφή (1985) και κύρωση (1992) της Σύμβασης της Γρανάδας.

Αν επιτρέπεται κάποιος απολογισμός, μπορούμε να πούμε ότι σήμερα, 40 χρόνια μετά το 1975, στην Ελλάδα εφαρμόζεται σειρά νόμων που αφορούν στους κανόνες δόμησης και τον πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό, οι οποίοι περιλαμβάνουν την προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς μεταξύ των βασικών σκοπών και στόχων τους. Σήμερα, έχουν, επίσης, διαμορφωθεί τα αναγκαία θεσμικά εργαλεία για την εφαρμογή μιας γενικής πολιτικής προστασίας της κληρονομιάς στο πλαίσιο μιας βιώσιμης ανάπτυξης των ελληνικών πόλεων και οικισμών.

Εντούτοις, παρά τις δυνατότητες που δημιουργήθηκαν από τη μεταπολίτευση ως σήμερα, θα λέγαμε ότι τα αιτήματα του 1975 δεν έχουν χάσει την επικαιρότητα τους. Ο πολεοδομικός και χωροταξικός σχεδιασμός εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν την πρόκληση της εμπορευματοποίησης και της μείζονος εκμετάλλευσης των φυσικών και πολιτιστικών πόρων. Επίσης, στο πλαίσιο της σύγχρονης οικονομικής και κοινωνικής κρίσης παρουσιάζονται σημαντικές δυσκολίες να εφαρμοστεί η ολοκληρωμένη διατήρηση και προστασία. Η έρευνα και εφαρμογή συγχρόνων μεθόδων και καινοτομιών καθυστερούν, ενώ η ευρεία συμμετοχή των πολιτών δοκιμάζεται. Συνεπώς, μία αποσπασματική προσέγγιση δεν φαίνεται να είναι, μακροπρόθεσμα, επαρκής.

Παραμένει, λοιπόν, το αίτημα που έχει τεθεί από το Ελληνικό ICOMOS να εντάσσεται η προστασία της υλικής και άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ελληνικού πολιτισμού σε μία ευρύτερη εθνική πολιτική, η οποία να της δίνει ουσιαστική προτεραιότητα για να εξασφαλίσει ένα δημιουργικό μέλλον και μια βιώσιμη προοπτική στο παρελθόν μας.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ
ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ
ΕΠΕΤΕΙΟΣ 40 ΧΡΟΝΩΝΕΠΕΤΕΙΟΣ 40 ΧΡΟΝΩΝ
ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ (1975)

Το Συμβούλιο της Ευρώπης διοργάνωσε, τον Οκτώβριο του 1975, διεθνές συνέδριο στο Άμστερνταμ με αφορμή τον εορτασμό του Έτους Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς. Στο συνέδριο συμμετείχαν 1000 περίπου σύνεδροι, από 25 ευρωπαϊκές χώρες, και από τις εργασίες του προέκυψε το κείμενο της Διακήρυξης του Άμστερνταμ για τη διαφύλαξη της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

Η καινοτομία που εισάγεται με το κείμενο της Διακήρυξης του Άμστερνταμ είναι η αρχή της ολοκληρωμένης προστασίας-διατήρησης (integrated conservation), η οποία περιλαμβάνει όχι μόνο την προστασία της κατασκευής καθεαυτής, αλλά και της χρήσης του μνημείου και του ευρύτερου περιβάλλοντός του. Βασίζεται ειδικότερα στην αρχή ότι «...η αξιολόγηση για τη διατήρηση των κτηρίων δεν πρέπει να γίνεται μόνο με βάση την πολιτιστική αξία τους αλλά και την αξία της χρήσης τους. Τα κοινωνικά προβλήματα της ενσωματωμένης διατήρησης, μπορούν να τεθούν σωστά μόνο με την ταυτόχρονη αναφορά και στις δύο αυτές κλίμακες αξιών...».

Δίνεται δηλαδή πλέον έμφαση στα αρχιτεκτονικά σύνολα, τα οποία δεν περιλαμβάνουν μόνο διακεκριμένα κτήρια εξαιρετικής ποιότητας, αλλά και τις περιοχές των πόλεων ή των οικισμών, που παρουσιάζουν ιστορικό ή πολιτιστικό ενδιαφέρον υπό το πρίσμα της ένταξής τους στη ζωή των ανθρώπων και της προσαρμογής τους στις εξελισσόμενες ανάγκες των κοινωνιών.

Σύμφωνα με τις αρχές της Διακήρυξης του Άμστερνταμ, η ανεπανάληπτη αρχιτεκτονική της Ευρώπης, κοινή κληρονομιά όλων των λαών της και αναπόσπαστο μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς όλου του κόσμου πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ενιαίο σύνολο ακίνητων πολιτιστικών αγαθών, μέρος του ανθρωπογενούς αλλά και του φυσικού περιβάλλοντος.

Αυτή η ακίνητη πολιτιστική και φυσική κληρονομιά, πρέπει να προστατευθεί σφαιρικά, να διατηρηθεί στην «αυθεντική της κατάσταση», ως μη ανανεώσιμος πόρος, και ν' αξιοποιηθεί μέσω της ενσωμάτωσής της στον ολοκληρωμένο αναπτυξιακό σχεδιασμό, ως ουσιαστική συνιστώσα του, μέσω των χωροταξικών και πολεοδομικών εργαλείων, με σκοπό την παραγωγή κοινωνικής, περιβαλλοντικής, πολιτιστικής και οικονομικής υπεραξίας.

<http://www.icomos.org/en/charters-and-texts/179-articles-en-francais/ressources/charters-and-standards/169-the-declaration-of-amsterdam>

UNESCO ΕΠΕΤΕΙΟΣ 70 ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ

ΕΠΕΤΕΙΟΣ 70 ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ UNESCO

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα εορτάστηκε στο Παρίσι η επέτειος των 70 χρόνων από την ίδρυση του Εκπαιδευτικού Επιστημονικού και Πολιτιστικού Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization – UNESCO).

Την επετειακή εκδήλωση με τίτλο «UNESCO, 70 χρόνια στην υπηρεσία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας» τίμησαν με την παρουσία του ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, Ban Ki-moon και οι επικεφαλής των διεθνών οργανισμών που υπάγονται στον ΟΗΕ. Πριν την έναρξη της εκδήλωσης, ο Ban Ki-moon είχε συνάντηση με τη γενική διευθύντρια της UNESCO, Irina Bokova και την Ελληνίδα Πρέσβειρα Καλής θελήσεως της UNESCO, Μαριάννα Βαρδινογιάννη.

Η UNESCO ιδρύθηκε το 1945 με στόχο την παγίωση της παγκόσμιας ειρήνης μέσα από την επικοινωνία των λαών, την εκπαίδευση, τις φυσικές και κοινωνικές επιστήμες και τον πολιτισμό. Σε αυτό το πλαίσιο ο οργανισμός εξελίχθηκε σε διεθνές κέντρο επικοινωνίας και εργαστήριο ιδεών στη δημιουργία προτύπων στη συνομολόγηση διεθνών συνθηκών σε πλειοψηφία αναδυόμενα προβλήματα όπως ηθικής τάξης, καθώς και το σεβασμό και τις κοινές αξίες κάθε πολιτισμού των λαών. Ο σύγχρονος ρόλος του Οργανισμού αυτού κρίνεται πολύ σημαντικός ιδιαίτερα στην αναζήτηση παγκόσμιων οραμάτων για τον αμοιβαίο σεβασμό και την βιώσιμη ανάπτυξη των λαών που υπαγορεύουν σχετικές συνθήκες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με απώτερο στόχο την εξάλειψη της φτώχειας ή τουλάχιστον τον περιορισμό της.

Για τα Ηνωμένα Έθνη, το 2015 σηματοδοτεί το τέλος των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας και την έναρξη ενός παγκόσμιου προγράμματος βιώσιμης ανάπτυξης, στον καθορισμό του οποίου η UNESCO θα έχει σημαίνοντα ρόλο. Στο κατάμεστο από κόσμο αμφιθέατρο της UNESCO, προβλήθηκαν τα επιτεύγματα και η δράση του οργανισμού, για την ενίσχυση της ειρήνης και της αειφόρου ανάπτυξης παγκοσμίως μέσα από την εκπαίδευση, τον πολιτισμό, τις επιστήμες, την ενημέρωση και την επικοινωνία.

http://www.unesco.org/new/en/media-services/single-view/news/70th_anniversary_of_unesco_un_secretary_general_ban_ki_moon_and_unesco_director_general_irina_bokova_celebrate_the_organizations_achievements-1/back/9597/#.VUSTfi7tmko

UNESCO

39^Η ΣΥΝΟΔΟΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ39^Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Η 39^η Διάσκεψη της Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς θα φιλοξενηθεί στη Βόννη Γερμανίας, από τις 28 Ιουνίου έως τις 8 Ιουλίου 2015. Η Επιτροπή αποτελείται από 21 κράτη-μέλη της Σύμβασης για την Παγκόσμια Κληρονομιά και συγκαλείται μία φορά το χρόνο.

Σήμερα η σύνθεση της επιτροπής αποτελείται από τα ακόλουθα κράτη-μέλη: Αλγερία, Βιετνάμ, Γερμανία, Δημοκρατία της Κορέας, Ιαπωνία, Ινδία, Καζακστάν, Κατάρ, Κολομβία, Κροατία, Λίβανο, Μαλαισία, Περού, Πολωνία, Πορτογαλία, Σενεγάλη, Σερβία, Τζαμάικα, Τουρκία, Φινλανδία, Φιλιππίνες.

Οι βασικές αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι:

- Να εντοπίζει, βάσει των Ενδεικτικών Καταλόγων και των υποψηφιοτήτων, που υποβάλλονται από τα κράτη-μέλη, τα πολιτιστικά και τα φυσικά αγαθά, εξέχουσας οικουμενικής αξίας, που θα προστατεύονται από τη Σύμβαση και να εγγράφει αυτά τα αγαθά στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς.
- Να εξετάζει το βαθμό διατήρησης των αγαθών, που εγγράφονται στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς μέσω του Αναδραστικού και του Περιοδικού Ελέγχου.
- Να αποφασίζει ποια αγαθά από αυτά που περιλαμβάνονται στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς πρόκειται να εγγραφούν ή να διαγραφούν από τον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς σε Κίνδυνο.
- Να αποφασίζει εάν κάποιο αγαθό πρέπει να διαγραφεί από τον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς.
- Να καθορίζει τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία θα εξετάζονται οι αιτήσεις για Διεθνή Αρωγή.
- Να καθορίζει πώς οι πόροι του Ταμείου Παγκόσμιας Κληρονομιάς μπορούν να αξιοποιηθούν με το βέλτιστο τρόπο και να αναζητά τρόπους αύξησής τους.
- Να υποβάλλει έκθεση των δραστηριοτήτων της κάθε δύο χρόνια στη Γενική Διάσκεψη των Κρατών Μελών και στη Γενική Συνδιάσκεψη της UNESCO.
- Να εξετάζει και να αξιολογεί περιοδικά την εφαρμογή της Σύμβασης.

<http://www.39whcbonn2015.de/the-39th-session/the-world-heritage-committee.html>

UNESCO
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
#Unite4HeritageΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΗΣ UNESCO ΓΙΑ ΤΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ
ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ #Unite4Heritage

Τον περασμένο Μάρτιο, η γενική Διευθύντρια της UNESCO, Irina Bokova, εγκαινίασε, στο Πανεπιστήμιο της Βαγδάτης, εκστρατεία με τίτλο "Unite4Heritage" και με στόχο την αντιμετώπιση της προπαγάνδας που ενθαρρύνει την καταστροφή των πολιτιστικών θησαυρών του Ιράκ. Για την επίτευξη αυτού του στόχου θα αξιοποιηθεί η δύναμη των κοινωνικών δικτύων ενημέρωσης, ώστε να δημιουργηθεί ένα παγκόσμιο κίνημα για την προστασία και τη διαφύλαξη της απειλούμενης πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας. Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε ως απάντηση στις ολοένα αυξανόμενες λεηλασίες και καταστροφές μνημείων και αρχαιολογικών χώρων σε εμπόλεμες ζώνες της χώρας και αποβλέπει στην κινητοποίηση νέων κυρίως ανθρώπων σε ολόκληρο τον κόσμο.

Το εγχείρημα εμπνεύστηκε από μια πρωτοβουλία φοιτητών του Πανεπιστημίου της Βαγδάτης, οι οποίοι στις 5 Μαρτίου 2015 διακίνησαν, ως μέσο διαμαρτυρίας, φωτογραφίες και βίντεο, από καταστροφές και λεηλασίες στο μουσείο της Μοσούλης, στην ιστορική πόλη Nimrud και στην Hatra, μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Στο πλαίσιο της εκστρατείας *Unite4Heritage*, καλούνται πολίτες, και κυρίως νέοι, από όλα τα έθνη και ειδικά από τις араβικές χώρες, να διακινήσουν μέσω των ποικίλων μορφών κοινωνικής δικτύωσης φωτογραφίες και να γράψουν σύντομες ιστορίες για μνημεία και τόπους πολιτιστικής κληρονομιάς, που έχουν σημασία για τους ίδιους και το λαό τους. Με αυτό τον τρόπο θα προβληθεί και θα αναδειχθεί η ιδέα της ενότητας και η σημασία της πολιτιστικής κληρονομιάς στις ζωές των ανθρώπων.

"...We must respond, by showing that exchange and dialogue between cultures is the driving force for all. We must respond by showing that diversity has always been and remains today a strength for all societies. We must respond by standing up against forces of fragmentation, by refusing to be divided into 'us' and 'them.' We must respond by claiming our cultural heritage as the commonwealth of all humanity..."

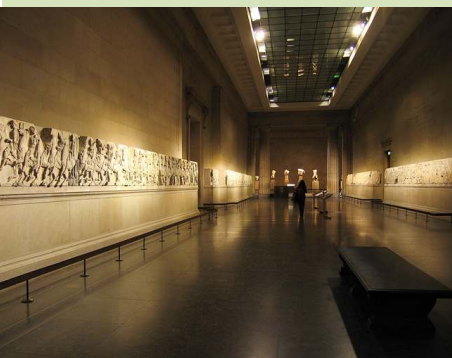
Irina Bokova

<http://www.unite4heritage.org/>

<http://whc.unesco.org/en/news/1254>

UNESCO

Αρνητική απάντηση του
Βρετανικού Μουσείου για
διαμεσολάβηση της
UNESCO

ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΒΡΕΤΑΝΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΣΤΗΝ
ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ UNESCO ΓΙΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΜΑΡΜΑΡΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΑ

Τον Αύγουστο του 2013, η UNESCO, μετά από σχετική πρόταση της Ελλάδας, κάλεσε το Ηνωμένο Βασίλειο να αποδεχθεί την πρόταση για διαμεσολάβηση του διεθνούς οργανισμού, προκειμένου να εξευρεθεί λύση κοινής αποδοχής. Η πρόταση αυτή συμπεριλήφθηκε σε σχετική σύσταση της Διακυβερνητικής Επιτροπής της UNESCO στη συνεδρίασή της στο Παρίσι τον Οκτώβριο του 2014.

Με αφορμή το γεγονός αυτό, το Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων και Τοποθεσιών (ICOMOS), στο πλαίσιο των εργασιών του κατά τη 18η Γενική Συνέλευση που διεξήχθη τον περασμένο Νοέμβριο στη Φλωρεντία υιοθέτησε ψήφισμα, που υπέβαλε η Ελληνική Εθνική Επιτροπή του ICOMOS, για την εφαρμογή της διαδικασίας της διαμεσολάβησης για επιστροφή των γλυπτών του Παρθενώνα. Η πρόταση υπερψηφίστηκε από όλες τις εθνικές επιτροπές του ICOMOS (συμπεριλαμβανομένης και του Ηνωμένου Βασιλείου), ενώ λευκό ψήφισαν μόνο η Βελγική και Ολλανδική αποστολή. Ο Πρόεδρος του ICOMOS, Gustavo Araoz, προέβη στην αποστολή του εν λόγω ψηφίσματος στους αρμόδιους φορείς των δύο χωρών.

Στις 26 Μαρτίου 2015 δημοσιοποιήθηκε η αρνητική απάντηση του Βρετανικού Μουσείου δια επιστολής του Προέδρου των Εφόρων του Μουσείου, Sir Richard Lambert, από την οποία μεταφέρονται αποσπάσματα:

....Το Βρετανικό Μουσείο θαυμάζει και στηρίζει το έργο της UNESCO, αναγνωρίζοντας πλήρως τη σημασία της μοναδικής της ικανότητας, ως διακρατικού φορέα, να χειρίζεται το σοβαρό θέμα της καταστροφής και των απειλών κατά της πολιτιστικής κληρονομιάς ανά τον κόσμο. Το Βρετανικό Μουσείο έχει μακρά ιστορία συνεργασίας με την UNESCO, με χαρακτηριστικό παράδειγμα το Ιράκ την περίοδο 2003-5, αλλά και σήμερα συμμετέχει ενεργά στην διαμόρφωση της αντιμετώπισης της κρίσης στη Συρία, συμπεριλαμβανομένης της παράνομης διακίνησης αρχαιοτήτων. Είναι διαρκής επιθυμία και επιδίωξη του Μουσείου να εναρμονίζεται με τους στόχους της UNESCO για τη διαφύλαξη και προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς που βρίσκεται σε κίνδυνο. Παρά ταύτα, είναι σαφές ότι τα σωζόμενα Γλυπτά του Παρθενώνα, συντηρημένα με προσοχή σε διάφορα μουσεία της Ευρώπης, δεν εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία.....

... Καθώς γνωρίζετε, το Βρετανικό Μουσείο, δεν είναι κρατικός φορέας και οι συλλογές του δεν ανήκουν στη Βρετανική Κυβέρνηση. Οι Έφοροι του Βρετανικού Μουσείου φυλάσσουν τα Γλυπτά όχι μόνο για το Βρετανικό λαό αλλά και προς όφελος του κοινού παγκοσμίως, στο παρόν και το μέλλον. Οι Έφοροι έχουν τη νομική και ηθική υποχρέωση να συντηρούν και να διαφύλασσουν όλες τις συλλογές υπό την φροντίδα τους, να τις θεωρούν αναπαλλοτρίωτες και να διασφαλίζουν την πρόσβαση σ' αυτές επισκεπτών από όλο τον κόσμο.....

UNESCO

Αρνητική απάντηση του
Βρετανικού Μουσείου για
διαμεσολάβηση UNESCO

...Προς επιτέλεση αυτού του σκοπού οι Έφοροι επιθυμούν να αναπτύξουν περαιτέρω τις ήδη καλές σχέσεις με τους συναδέλφους και τους φορείς στην Ελλάδα και να διερευνήσουν την πιθανότητα συνεργασιών, όχι σε επίπεδο κυβερνήσεων αλλά απευθείας σε επίπεδο φορέων. Γι' αυτό το λόγο πιστεύουμε ότι η εμπλοκή της UNESCO δεν αποτελεί τον πλέον πρόσφορο τρόπο για να προχωρήσουμε. Τα Μουσεία που κατέχουν Ελληνικά έργα, στη Βρετανία, την Ελλάδα ή οπουδήποτε στον κόσμο, μοιράζονται ένα φυσικό δεσμό: την κοινή προσπάθεια να αναδεικνύουν τη σημασία της κληρονομιάς της αρχαίας Ελλάδας. Το Βρετανικό Μουσείο έχει αναλάβει τη δέσμευση να διαδραματίσει πλήρως αυτό το ρόλο και να μοιραστεί την αξία αυτής της κληρονομιάς με ολόκληρη την ανθρωπότητα. ...

...Οι απόψεις για την ιστορία του διαμοιρασμού των Γλυπτών του Παρθενώνα που έχουν διασωθεί ως τις μέρες μας, φυσικά και διαφέρουν, παρά ταύτα οι ειδικοί ομόφωνα αναγνωρίζουν ότι ο αρχικός γλυπτικός διάκοσμος δεν μπορεί να αποκατασταθεί στο σύνολό του καθώς πολλά στοιχεία του έχουν χαθεί ενώ τα μέρη, που έχουν διασωθεί, δεν μπορούν ποτέ να επανατοποθετηθούν στο κτήριο....

....Οι επιστήμονες του Βρετανικού Μουσείου και άλλων φορέων που εκθέτουν Γλυπτά του Παρθενώνα διατηρούν άφογη σχέση συνεργασίας με μουσεία και πανεπιστήμια στην Αθήνα και σε άλλα μέρη της Ελλάδας. Η συνεργασία αφορά την έρευνα, δημοσιεύσεις και εκθέσεις. Το Βρετανικό Μουσείο παραχωρεί τακτικά υπό μορφή δανείου αντικείμενα της συλλογής του και, μάλιστα, αυτή την εποχή κάποια αντικείμενα εκτίθενται στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης στην Αθήνα. Καταδεικνύονται έτσι οι θερμές σχέσεις αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αμοιβαίου σεβασμού που έχουν οικοδομήσει οι επιστήμονες στην Αθήνα και το Λονδίνο. Και το Μουσείο της Ακρόπολης και το Βρετανικό Μουσείο αποτελούν κέντρα μελετών για τον Παρθενώνα και επιμελητές και συνάδελφοι από τα δυο μουσεία έχουν συζητήσει για τις κοινές τους προσπάθειες να προσελκύσουν νέα ακροατήρια και να βρουν νέες ερμηνευτικές προσεγγίσεις. Ως Έφοροι θεωρούμε εξαιρετικά σημαντικές αυτές τις συνεργασίες και πιστεύουμε πως τόσο η μελέτη όσο και η έκθεση των Γλυπτών του Παρθενώνα σε όσο το δυνατόν ευρύτερο κοινό φωτίζει όχι μόνο τα επιτεύγματα της Κλασικής Ελλάδας αλλά και της επιρροής της παγκοσμίως. Καταλήγοντας, συνεπώς, θα θέλαμε να καλέσουμε τους συναδέλφους μας στα ελληνικά μουσεία να συνεχίσουν να εργάζονται μαζί μας αναζητώντας νέους τρόπους που θα δίνουν τη δυνατότητα σ' ολόκληρο τον κόσμο να δει, να μελετήσει και να απολαύσει τα γλυπτά του Παρθενώνα....

http://www.britishmuseum.org/about_us/news_and_press/press_releases/2015/unesco_mediation_proposal.aspx

UNESCO

Αρνητική απάντηση του
Βρετανικού Μουσείου για
διαμεσολάβηση UNESCO

Αντίστοιχο ήταν και το περιεχόμενο της επιστολής που υπογράφουν οι αρμόδιοι Υπουργοί της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου (ED VAIZEY MP, Υπουργός Πολιτισμού, RT HON DAVID LIDINGTON MP, Υπουργός Ευρωπαϊκών Θεμάτων) και απευθύνουν προς την UNESCO.

https://www.britishmuseum.org/pdf/150326_Parthenon_Sculptures_in_the_British_Museum_DCMS_and_FCO.pdf

Ο αναπληρωτής υπουργός Πολιτισμού, Νίκος Ευδάκης, με σχετικό δελτίο τύπου εξέφρασε τη λύπη του υπουργείου για την αντίδραση της Μεγάλης Βρετανίας και υπογράμμισε πως η Ελλάδα παραμένει ανοιχτή σε κάθε θετική πρωτοβουλία:

Με λύπη πληροφορηθήκαμε, και πάντως όχι δια της επίσημης οδού, ότι η Βρετανική πλευρά αρνείται κατηγορηματικά την πρόσκληση της UNESCO για έναρξη της διαδικασίας διαμεσολάβησης για τα Γλυπτά του Παρθενώνα που βρίσκονται στο Βρετανικό Μουσείο.

Διαπιστώνεται μια έλλειψη διάθεσης για συνεργασία και διάλογο από τη Βρετανική πλευρά, η οποία δείχνει επίσης να αγνοεί τις σχετικές με το ζήτημα Συστάσεις της Διακυβερνητικής Επιτροπής ICPRCP, ενός θεσμικού οργάνου της UNESCO. Προξενεί εντύπωση ο αρνητισμός και η έλλειψη του προσήκοντος σεβασμού προς τις καλές υπηρεσίες των διαμεσολαβητών. Εντύπωση επίσης προξενεί η απολύτως μονομερώς συνεχιζόμενη προσπάθεια υποβάθμισης ενός διακρατικού ζητήματος σε ζήτημα μεταξύ μουσείων.

Η ελληνική κυβέρνηση θα συνεχίσει την προσπάθειά της με κάθε δυνατό τρόπο και θα θέσει εκ νέου το ζήτημα στη Γενική Διευθύντρια της UNESCO, αναμένοντας τις αντιδράσεις για τους χειρισμούς της Βρετανίας.

Καλούμε τη Μεγάλη Βρετανία να επανεξετάσει τη στάση της. Η Ελλάδα παραμένει ανοιχτή σε κάθε θετική χειρονομία.

http://www.yppo.gr/2/g22.jsp?obj_id=60453

INTERNATIONAL CENTRE FOR THE STUDY OF THE
PRESERVATION AND RESTORATION OF CULTURAL PROPERTY
I.C.C.R.O.M.

INTERNATIONAL CONFERENCE "SEE, LISTEN AND SHARE"

Το ICCROM είναι ένας διακυβερνητικός οργανισμός με καταστατικό στόχο τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, τη βελτίωση της ποιότητας των πρακτικών και μεθόδων προστασίας καθώς και την αύξηση της ευαισθητοποίησης της κοινωνίας σχετικά με τη σημασία της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Σε συνεργασία με την UNESCO δραστηριοποιείται σε πέντε κύριους τομείς, την κατάρτιση, την ενημέρωση, την έρευνα, τη συνεργασία και την υπεράσπιση θεσμών και θεμάτων, που συμβάλλουν στην προστασία και προβολή του παγκόσμιου πολιτιστικού αποθέματος.

Τα μέλη του οργανισμού είναι μεμονωμένα κράτη, τα οποία ανέρχονται σε 134, που έχουν δηλώσει τη συμφωνία και υποστήριξη τους στις αρχές και τους στόχους του ICCROM.

Στις 3-4 Σεπτεμβρίου 2015 το ICCROM διοργανώνει διεθνές συνέδριο με θέμα "SEE, LISTEN AND SHARE", το οποίο βασίζεται στη συλλογική εμπειρία που έχει αποκτηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος "Sound and Image Collections Conservation (SOIMA)". Το εν λόγω πρόγραμμα υλοποιήθηκε κατά τη διάρκεια των ετών 2007-2014 και αφορά στην υλοποίηση πέντε δράσεων (τέσσερις διεθνείς και μία περιφερειακή) σε χώρες της Αφρικής, της Ασίας, της Ευρώπης και της Λατινικής Αμερικής, που είχαν ως αντικείμενο την καταγραφή φωτογραφικού και ηχητικού αρχειακού υλικού που συνδέεται με την τεκμηρίωση πολιτιστικών αγαθών, καθώς και με την προστασία, συντήρηση και αποκατάσταση μνημείων.

Το συνέδριο θα φέρει κοντά 89 επαγγελματίες και εμπειρογνώμονες σε θέματα ήχου και εικόνας από 55 χώρες, προκειμένου να συζητηθούν προτάσεις και λύσεις, ώστε να αξιοποιηθεί και να προστατευτεί το υπάρχον αλλά και το μελλοντικό αρχειακό υλικό και να εξασφαλιστεί ένα ασφαλές και δημιουργικό αύριο για τον ήχο και την εικόνα της πολιτιστικής κληρονομιάς. Στο συνέδριο θα παρουσιαστεί και η συνδρομή πολιτιστικών και ερευνητικών ιδρυμάτων, καθώς και μεμονωμένων συλλεκτών στη διατήρηση και προβολή συλλογών ήχου και εικόνας.

<http://www.iccrom.org/>

<http://www.soima2015.org/>

ICOMOS

Συνεδρίαση Διεθνούς
Εκτελεστικής Επιτροπής
(9-12 Μαρτίου 2015, Παρίσι)

**ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ICOMOS
ΠΑΡΙΣΙ/CHARENTON 9-12 ΜΑΡΤΙΟΥ 2015**

Από τις 9 μέχρι τις 12 Μαρτίου 2015 πραγματοποιήθηκε στις νέες εγκαταστάσεις του ICOMOS, στο Charenton στο Παρίσι, η τακτική συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής, στην οποία έλαβε μέρος, με την ιδιότητα του εκλεγμένου μέλους, η αντιπρόεδρος του Ελληνικού ICOMOS Σοφία Αυγερινού-Κολώνια. Μετά την έγκριση των πρακτικών των δύο προηγούμενων συνεδριάσεων της Εκτελεστικής Επιτροπής, που πραγματοποιήθηκαν πριν και μετά από τη 18^η Παγκόσμια Γενική Συνέλευση του περασμένου Νοεμβρίου στη Φλωρεντία, υιοθετήθηκε η ημερησία διάταξη και συζητήθηκαν τα θέματά της σε δυο διαδοχικές ενότητες.

Α' ΕΝΟΤΗΤΑ: 11-12 Μαρτίου

A.1 Οι δραστηριότητες της Εκτελεστικής Επιτροπής (Board) και οι μέθοδοι εργασίας. Συγκεκριμένα συζητήθηκαν:

- Τα κριτήρια επιλογής των ειδικών εμπειρογνομώνων (experts), οι οποίοι σύμφωνα με το εγκεκριμένο στη Φλωρεντία (άρθρο 10α) καταστατικό, πρόκειται να κληθούν να συμμετάσχουν στη νεοεκλεγείσα Εκτελεστική Επιτροπή. Αποφασίστηκε να κληθεί ο πρόεδρος του ICOMOS Mali, Alpha Diop.
- Τα καθήκοντα της νεοεκλεγείσας Εκτελεστικής Επιτροπής και οι υποχρεώσεις της για την εκτέλεση των αποφάσεων (resolutions) της Παγκόσμιας Συνέλευσης και για την προώθηση των μνημονίων συνεργασίας με την IFLA, το ίδρυμα Del Bianco της Φλωρεντίας και άλλα.
- Η επεξεργασία του τριετούς προγράμματος, το πρόγραμμα εργασιών και οι μέθοδοι εργασίας.

A.2. Διοικητικά θέματα του ICOMOS. Συγκεκριμένα συζητήθηκαν:

- Ο προγραμματισμός των ετήσιων Γενικών Συνελεύσεων για την επομένη τριετία.
- Εγκρίθηκαν, με μεγάλη πλειοψηφία, οι προτάσεις για διεξαγωγή των Γενικών Συνελεύσεων το 2016 και το 2017 στην Κωνσταντινούπολη και την Ινδία αντίστοιχα.
- Αναδιοργάνωση σύμφωνα με το νέο καταστατικό (άρθρο 12β) της Διεθνούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.
- Ο Κανονισμός λειτουργίας των νεοεκλεγέντων διεθνών οργάνων.
- Η προώθηση των αποφάσεων της 18ης Παγκόσμιας Γενικής Συνέλευσης, που αφορούν σε συγκεκριμένες τοποθεσίες και μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς
- Καταρτίστηκε το ημερολόγιο εκδηλώσεων για το 2015 και 2016 και ανακοινώθηκε από τον Αντιπρόεδρο Toshi Kono το πρόγραμμα για την ετήσια συνάντηση του Γραφείου της Εκτελεστικής Επιτροπής, του Επιστημονικού Συμβουλίου και της Συμβουλευτικής Επιτροπής στη Fukuoκα της Ιαπωνίας, στα τέλη Οκτωβρίου 2015.

A.3. Θέματα Παγκόσμιας Κληρονομιάς

Έγινε εκτενής ενημέρωση για τις πρωτοβουλίες του Προέδρου και του Διεθνούς Γραφείου, σχετικά με την πολιτική του ICOMOS, καθώς και για τις δράσεις, που έχουν αναληφθεί τους δύο τελευταίους μήνες σε συνεργασία με την UNESCO. Επίσης συζητήθηκαν: Ζητήματα βελτίωσης της διαδικασίας αξιολογήσεων, ζητήματα εκπροσώπησης, οι προδιαγραφές των εκθέσεων (reports) και οι προτάσεις της ομάδας εργασίας (WHWG) για την Παγκόσμια Κληρονομιά. Τέλος αναλύθηκε το περιεχόμενο του φετινού εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας Μνημείων και Τοποθεσιών (18 Απριλίου) 2015, που αφιερώνεται στην 50η επέτειο από την ίδρυση του ICOMOS, καθώς και τα προτεινόμενα θέματα, της επομένης τριετίας.

A.4. Θέματα για την ανάπτυξη των Εθνικών και Επιστημονικών Επιτροπών.

Έγινε επισκόπηση της κατάστασης των Εθνικών Επιτροπών και εξετάστηκαν συγκεκριμένα τα θέματα των Εθνικών Επιτροπών που παρουσιάζουν δυσκολίες στη λειτουργία τους, όπως τα ICOMOS Βραζιλίας, Ρωσίας, Ισημερινού, Ισπανίας, Κολομβίας, Ουρουγουάης, Παραγουάης. Αποφασίστηκε, επίσης, να ζητηθεί, μέσω της Γραμματείας, η κατάθεση των απολογισμών των επιτροπών για τη διετία 2013 και 2014, καθώς δεν κατατέθηκαν οι απολογισμοί λόγω της προετοιμασίας της παγκόσμιας συνέλευσης και της μεταφοράς των γραφείων του ICOMOS στις νέες εγκαταστάσεις.

A.5. Φορολογικές και άλλες οικονομικές υποχρεώσεις του ICOMOS.

Συγκεκριμένα συζητήθηκαν η διαχείριση του ταμείου, οι συνεργασίες και οι συμβάσεις με άλλους οργανισμούς και ιδρύματα, όπως το Ίδρυμα Lemaire, σχετικά με τις χορηγούμενες υποτροφίες προς τους νέους επαγγελματίες και η ανάγκη έγκαιρης προκαταβολής της ετησίας συνδρομής των Εθνικών Επιτροπών. Εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός του 2015. Συζητήθηκε, επίσης, η απόδοση της Γραμματείας και εγκρίθηκε σχέδιο απόφασης για την οργάνωση της διοικητικής εργασίας του ICOMOS.

B' ΕΝΟΤΗΤΑ: 11-12 Μαρτίου 2015

Ομάδα Εργασίας για την Παγκόσμια Κληρονομιά
ICOMOS World Heritage Working group

- Επανεξετάστηκαν αναλυτικά οι 28 υποψηφιότητες αγαθών Παγκόσμιας Κληρονομιάς, που είχαν εξεταστεί προκαταρκτικά κατά τη συνεδρίαση του Δεκεμβρίου 2014 και διατυπώθηκαν οι τελικές προτάσεις του ICOMOS προς την UNESCO για το 2015.
- Συζητήθηκαν επίσης:
  - α) Η σύνθεση της Ομάδας Εργασίας (WHWG)
  - β) Η επιλογή των συμβούλων (advisors) του ICOMOS για την επομένη περίοδο (2016)
  - γ) Η εκπροσώπηση κατά την επομένη σύνοδο της Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO στη Βόννη
  - δ) Η στρατηγική Παγκόσμιας Κληρονομιάς του ICOMOS Εγκρίθηκαν αναγκαίες τροποποιήσεις του κειμένου πολιτικής του ICOMOS για την Παγκόσμια Κληρονομιά εξαιτίας προβλημάτων που πρόσφατα παρουσιάστηκαν.
- Έγινε σύντομη παρουσίαση και ανάλυση της λίστας Υποψηφιοτήτων αγαθών Παγκόσμιας Κληρονομιάς για το 2016.
- Εγκρίθηκε ο προγραμματισμός και το χρονοδιάγραμμα της επομένης περιόδου (2016).

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ICOMOS

Δελτία Τύπου

Η ΒΕΒΗΛΩΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ
(1329/16-03-2015)

Μεγάλο μέρος της παλιάς Πρυτανείας του Πολυτεχνείου (Πατησίων και Στουρνάρη γωνία) καλύφθηκε τις προηγούμενες μέρες από ένα τεράστιων διαστάσεων μαυρόασπρο γκράφιτι.

Το γεγονός αποτέλεσε αφορμή για μια γενικευμένη συζήτηση ως προς την έννοια και όρια της τέχνης, καθώς και τη διαχείριση του δημόσιου χώρου, η οποία συχνά ανακυκλώνεται αυτάρεσκα, προσπερνώντας την ουσία. Η ελληνική εθνική επιτροπή του ICOMOS, του Οργανισμού που ως καταστατικό του σκοπό έχει την προστασία και ανάδειξη των μνημείων και των ιστορικών και άλλων τοποθεσιών, διαμαρτύρεται εντόνως, διότι γνωρίζει πως το κτήριο αυτό του Πολυτεχνείου δέχτηκε μια σκοταδιστική πράξη βίας, η οποία μάλιστα συντελέστηκε στο όνομα της τέχνης!

Το πρόβλημα με το γκράφιτι, που κάλυψε τους τοίχους του Πολυτεχνείου, δεν είναι μόνο αισθητικό ή κοινωνικό. Δεν αφορά στο ασαφές νόημα των εικονοσημείων του, την αμφισβητούμενη εικαστική του υπόσταση ή το συγκεκριμένο κοινωνικό του μήνυμα. Το πρόβλημα είναι πως προσπαθεί να υποστασιοποιηθεί ως μορφή τέχνης (το αν το επιτυχάνει είναι άλλο θέμα) μέσα από τη φθορά και τη συμβολική αποδόμηση ενός τω όντι μνημείου, ενός κτηρίου-τοπόσημου, που συνδέεται άμεσα με τη νεότερη ιστορία μας.

Το κτηριακό συγκρότημα του Πολυτεχνείου αποτελεί ένα από τα κορυφαία δείγματα του ελληνικού κλασικισμού. Το 1952 το συγκρότημα αυτό, μαζί με την περιοχή του, περιβλήθηκε με το προστατευτικό καθεστώς του Νόμου «Περί προστασίας ειδικής κατηγορίας οικοδομημάτων και έργων τέχνης μεταγενέστερων του έτους 1830 » (ΦΕΚ 54/Β/5-3-1952). Το 2006 με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού χαρακτηρίστηκε ως ιστορικός τόπος (ΥΠΠΟ/ΟΝΣΑΚ/92651/2601/7-11-2006 Υ.Α), διότι αποτελεί ένα εξαιρετικά αξιόλογο και σημαντικό σύνολο, η προστασία του οποίου επιβάλλεται για κοινωνικούς, αρχιτεκτονικούς, τεχνικούς, ιστορικούς και επιστημονικούς λόγους.

Η σημερινή βίαιη επέμβαση, για τη δημιουργία της οποίας δαπανήθηκαν μεγάλες ποσότητες μιογιάς, επιφέρει σημαντική φθορά κυρίως στα μαρμάρινα τμήματα του κτηρίου (συμπεριλαμβανομένης και της φθοράς που θα προκαλέσουν τα υλικά καθαρισμού) και αλλοιώνει τη μορφή του, η οποία θεωρείται αναπόσπαστο στοιχείο της μνημειακής του υπόστασης. Είναι προφανές πως η φθορά της επέμβασης δεν περιορίζεται στην αρχιτεκτονική οντότητα του κτηρίου, αλλά αντανακλά στο σύνολο των εξαιρετικών στοιχείων - υλικών και άυλων - που το κατέστησαν προστατευόμενο μνημείο.

Ταυτόχρονα, ο συγκεκριμένος βανδαλισμός επεδίωξε και σε ένα βαθμό - ευτυχώς μικρό - πέτυχε να αποσπάσει τη δημόσια αποδοχή, αν όχι ανοχή! Ορισμένοι, μάλιστα, με δεδομένο τον βανδαλισμό του κτηρίου από τα συνηθισμένα γκράφιτι, διαπίστωσαν μια «αναβάθμιση» σε «καλύτερης» και «έντεχνης» ποιότητας γκράφιτι. Ωστόσο, τα κοινωνικά αιτήματα που υποτίθεται ότι ενσωματώνει, ως εικαστική έκφραση ενός αισθητικού κινήματος αμφισβήτησης, δεν δικαιολογούν την επιθετική παρέμβαση σε ένα μνημείο της «επίσημης αισθητικής».

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ICOMOS

Δελτία Τύπου

Η κραυγή που φιλοδοξεί να οπτικοποιήσει, δίκην Guernica, δεν συνηχείται με την εξεγερτήρια ιαχή του Πολυτεχνείου. Αντίθετα, συμβάλλει στη διαμόρφωση μιας αυθαίρετης οικειοποίησης του δημόσιου χώρου και των μνημείων, η οποία συγκροτείται και αυτονομιοποιείται απλά και μόνο με την επίκληση υπέρτερων κοινωνικών αξιών ή της ελευθερίας της Τέχνης.

Η κοινωνία σε όλες τις εποχές αποφασίζει έμμεσα ή άμεσα για την τύχη των μνημείων. Οι αντιλήψεις αυτές αποκρυσταλλώνονται στην ισχύουσα νομοθεσία, κατά την οποία κάθε κηρυγμένο μνημείο τυγχάνει της αυτής προστασίας. Επέκταση της «λογικής», που οδήγησε στον εν λόγω βανδαλισμό, θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα «παρεμβάσεις» και σε άλλα μνημεία και συνακόλουθα την απαξίωση της Χώρας μας, ως αδυνατούσης να προστατεύει τα μνημεία της, κυρίως δε ένα συντριπτικό χτύπημα στο παγκόσμιο πολιτιστικό απόθεμα! Είναι προφανές ότι η πλανημένη μειοψηφία, που βεβήλωσε το Πολυτεχνείο, δεν διακατέχεται από τις αντιλήψεις που έχει η πολιτισμένη κοινωνία σχετικά με τα μνημεία!

Το ελληνικό τμήμα του ICOMOS επικροτεί το γεγονός ότι ήδη ξεκίνησαν εργασίες καθαρισμού και αποκατάστασης του μνημείου. Σημειώνει, ωστόσο, πως η πραγματική αποκατάσταση θα έρθει μόνο μέσα από ενέργειες ουσιαστικής προστασίας κι ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς που θα συντελέσουν στην αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής του Πολυτεχνείου και την ανάδειξή της ως νησίδας εκπαίδευσης, πολιτισμού και ουσιαστικής καλλιτεχνικής δημιουργίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ICOMOS

Δελτία Τύπου

ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΩΚΟΜΕΝΗ
ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΡΙΑ ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑ

(1331/01-05-2015)

Σε λίγες ημέρες (7/5/2015) εκδικάζεται στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών αγωγή που άσκησε η δημοσιογράφος Άννα Παναγιωταρέα (Καθηγήτρια στο τμήμα ΜΜΕ του ΑΠΘ!) στη Δέσποινα Κουτσούμπα, αρχαιολόγο του ΥΠΠΟΑ, κατηγορώντας την για «συκοφαντική δυσφήμιση διά του τύπου». Η ενάγουσα ζητά από τη Δ. Κουτσούμπα ποσό 15.000 ευρώ, ως αποζημίωση, καθώς θεωρεί πως έγινε μία συστηματική προσπάθεια αποδόμησης και απαξίωσης του προσώπου της και της δουλειάς της.

Αλλά για ποια δουλειά μιλάμε; Το κοινό γνώριζε μέχρι τώρα τις σωστικές και τις συστηματικές ανασκαφές. Με την κ. Παναγιωταρέα μάθαμε καλύτερα τι σημαίνει «πολιτική ανασκαφή»! Η «ανασκαφή της Αμφίπολης» υπήρξε ένα κακό ανασκαφικό παράδειγμα, μάλιστα σε μια χώρα που διακρίνεται για το υψηλό και πρωτοποριακό επίπεδο των ανασκαφών της. Η προβολή άλλων πτυχών του εγχειρήματος με άδηλους, εν πρώτοις, στόχους, ασφαλώς βαρύνει την καθηγήτρια κ. Άννα Παναγιωταρέα και συνετέλεσε στην ατυχή προσπάθεια αποδόμησης του επιπέδου των Ελλήνων αρχαιολόγων. Εκτός και αν η κ. Παναγιωταρέα δεν αντιλαμβάνεται τι ακριβώς σημαίνει επιστημονική ανασκαφή, πράγμα που είναι απολύτως κατανοητό. Ή άλλως επειδή, κατά τον Πλάτωνα, *«Πάσα επιστήμη χωριζομένη αρετής πανουργία και ου σοφία φαίνεται!»*

Η κ. Κουτσούμπα είναι άτομο πολιτικοποιημένο, δραστήριο συνδικαλιστικά (Περιφερειακή Σύμβουλος Αττικής, πρώην πρόεδρος του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων, νυν μέλος του Δ.Σ.). Το «ειδεχθές της έγκλημα» είναι ότι προχώρησε σε δυο αναρτήσεις στην προσωπική της σελίδα στο facebook που αφορούν σε δραστηριότητες της κ. Παναγιωταρέα. Η πρώτη, «Έργα και Ημέραι» της κ. Παναγιωταρέα («Εκπρόσωπος τάφου», μεταξύ άλλων ιδιοτήτων της) στην ανασκαφή της Αμφίπολης. Η δεύτερη, στην εμπλοκή της για δημιουργία βίντεο προβολής έργων ΕΣΠΑ. Με λίγα λόγια, η κ. Κουτσούμπα, διώκεται επειδή άσκησε, ως όφειλε με βάση τη συνδικαλιστική και επιστημονική της ιδιότητα, δημόσια κριτική στην κ. Παναγιωταρέα. (σ.σ. Και λίγα είπε!).

Η αγωγή της κ. Παναγιωταρέα προς μια αιρετή εκπρόσωπο εργαζομένων δεν ξαφνιάζει. *«Έξεστι Κλαζομενίοις ασχημονείν...»* Η κ. Παναγιωταρέα είναι γνωστό ότι αρεσκόταν να απολαμβάνει κατά καιρούς τη θαλπωρή, τα προνόμια και την προστασία της εκάστοτε εξουσίας. Η ίδια βρίσκει απολύτως θεμιτό να κορδακίζεται αυτάρεσκα ανάμεσα σε υψηλόβαθμα πολιτικά στελέχη - ενίοτε και ανάμεσα στις Καρυσάτιδες - «ετρώθη», όμως, η «τιμή» της, επειδή μια συνδικαλιστρια άσκησε έλεγχο σε αυτές τις (δημόσιες) δραστηριότητές της. Κάτι ήξερε και ο Κικέρων (*«Ο TEMPORA! Ο MORES!»*)

Ευτυχώς, όμως, η Δικαιοσύνη δεν δικάζει με βάση την ισχύ των «προυχόντων»!

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ICOMOS

Δελτία Τύπου

Θα περίμενε κανείς από μια καθηγήτρια του τμήματος ΜΜΕ του ΑΠΘ, να επανεκτιμήσει τη στάση της και να σταθεί αυτοκριτικά, ζητώντας συγγνώμη από την ελληνική και τη διεθνή κοινότητα, καθόσον προσέφερε πασιφανώς κακές υπηρεσίες στο θέμα της «προβολής» της ανασκαφής της Αμφίπολης! Και όχι να εμφανίζεται ως κήσωρ και θιγόμενη, καταθέτοντας αγωγές. Τι να πει κανείς; *«Εκεί που μας χρωστούσανε, μας πήραν και το βόδι!»*

Ωστόσο, παρά τη βεβαιότητα ότι η κ. Κουτσούμπα θα δικαιωθεί πανηγυρικά, οφείλουμε να επισημάνουμε πως η επίκληση της νομικής προστασίας προς εκφοβισμό, όπως και η τιμωρητική προοπτική της δικαστικής αγωγής, είναι προϊόντα ενός ισχύοντος νόμου (Ν.1178/81), ο οποίος, κατά τη γνώμη μας, ήρθε η ώρα να αλλάξει.

Προειδοποιούμε ότι στην απίθανη περίπτωση κατά την οποία δεν θα απαλλαγεί πάσης κατηγορίας η Δ. Κουτσούμπα, θα κάνουμε γνωστή την υπόθεση στο διεθνές ICOMOS και στην UNESCO, ώστε να αντιληφθεί και η διεθνής κοινότητα τις μεσαιωνικές νοοτροπίες που καλούνται να αντιμετωπίσουν αυτοί που *«τάχθηκαν να φυλάσσουν Θερμοπόλες»*.

Το ελληνικό ICOMOS και τα στελέχη του έχουν καταδικάσει κατ' επανάληψη τέτοιες συμπεριφορές, καθώς και την εν λόγω που έχει σχέση με την ανασκαφή της Αμφίπολης. Καλούμε μάλιστα όλους τους φορείς και τους σκεπτόμενους Έλληνες πολίτες να προβούν σε παρόμοια στάση, επικροτώντας ανεπιφύλακτα τις ενέργειες της Δέσποινας Κουτσούμπα!

Το ελληνικό τμήμα του ICOMOS καταδικάζει έντονα την Άννα Παναγιωταρέα για την αγωγή που κατέθεσε εναντίον της Δέσποινας Κουτσούμπα, στην οποία και εκφράζει την αμέριστη συμπαράσταση του!

HERITAGE ALERT**Η πολιτιστική κληρονομιά
της Συρίας και του Ιράκ
σε κίνδυνο****Bosra****Η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ
ΤΗΣ ΣΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΡΑΚ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ**

Τους τελευταίους μήνες κλιμακώνεται η βαρβαρότητα των τζιχαντιστών του Ισλαμικού Κράτους απέναντι στους πολιτιστικούς θησαυρούς της Συρίας και του Ιράκ. Εικόνες και βίντεο από εκτενείς καταστροφές αρχαίων κτισμάτων, γλυπτών και αγαλμάτων κάνουν το γύρο του κόσμου προκαλώντας διεθνώς την αντίδραση εθνών και οργανισμών.

Τον περασμένο Φεβρουάριο, η UNESCO κατήγγειλε και εξίσωσε με έγκλημα πολέμου την καταστροφή με μπουλντόζες της ιστορικής τοποθεσίας Νιμρούντ, ζητώντας τη σύγκληση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Η πόλη της Νιμρούντ, η οποία ιδρύθηκε πριν από 3.300 χρόνια, ήταν άλλοτε πρωτεύουσα της ασσυριακής αυτοκρατορίας. Βρίσκεται στις όχθες του ποταμού Τίγρη, σε απόσταση περίπου 30 χλμ. από τη Μοσούλη, τη μεγάλη πόλη του βόρειου Ιράκ, η οποία ελέγχεται από τον περασμένο Ιούνιο από τους εξτρεμιστές ισλαμιστές.

Μετά την πρόσφατη κλιμάκωση των εχθροπραξιών στις πόλεις Bosra και Idlib της Συρίας, η Γενική Διευθύντρια της UNESCO, Ιρίνα Μπόκοβα, απεύθυνε για άλλη μια φορά έκκληση για την προστασία της μοναδικής κληρονομιάς της χώρας. Οι ισλαμιστές κατέλαβαν την πόλη Bosra, έναν από τους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους της Συρίας, που ανήκει στα μνημεία παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Η πόλη αναφέρεται σε αιγυπτιακά αρχεία του 1350 π.Χ., ως Busrana και παρουσιάζει τη μεγαλύτερη ακμή της το 2^ο αιώνα π.χ., περίοδο στην οποία χρονολογείται και το άριστα συντηρημένο αμφιθέατρο, ένα από τα πλέον καλοδιατηρημένα του κόσμου.

Η UNESCO κάλεσε σε συνάντηση τους βασικούς εταίρους και συνεργάτες της (ICOMOS-International Council on Monuments and Sites, ICCROM-International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property, ICOM-International Council of Museums, IFLA-International Federation of Library Associations, INTERPOL, UNODC-United Nations Office on Drugs and Crime, UNIDROIT-International Institute for the Unification of Private Law and WCO-World Customs Organization), προκειμένου να συνεργαστούν και να ανταλλάξουν ιδέες και πληροφορίες για την βελτίωση των μέτρων διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς στη Συρία και το Ιράκ.

Μεταξύ άλλων, η Γενική Διευθύντρια της UNESCO αναφέρθηκε στο γεγονός ότι οι στρατιωτικές επιχειρήσεις σε χώρους αρχαιολογικής και ιστορικής σημασίας τροφοδοτούν την παράνομη διακίνηση των πολιτιστικών αγαθών, που συχνά σχετίζεται με το οργανωμένο έγκλημα και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

<http://en.unesco.org/news/unesco-brings-together-key-partners-step-safeguarding-iraqi-and-syrian-cultural-heritage>

http://www.unesco.org/new/en/media-services/single-view/news/the_director_general_of_unesco_calls_for_all_syrians_to_commit_to_the_safeguarding_of_cultural_heritage_in_bosra_and_idlib/#.VSAQvNysVIE

HERITAGE ALERT**Σε κίνδυνο αρχαιολογικοί
θησαυροί της Idlib Συρίας****ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΗΣ IDLIB ΣΤΗ ΣΥΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ**

Περίπου 15.000 αρχαιότητες αποθηκευμένες σε θησαυροφυλάκια γύρω από τη βορειοδυτική πόλη της Συρίας, Idlib, κινδυνεύουν να γίνουν αντικείμενο λαθρεμπορίου. Την προειδοποίηση αιτηθήναι με σχετική δήλωσή του στο Reuters, ο επικεφαλής της υπηρεσίας αρχαιοτήτων και μουσείων της χώρας, Maamoun Abdulkarim.

Το μέτωπο Jabat al-Nusra, που συνδέεται με την al-Qaida, αλλά και άλλοι ακραίοι ισλαμιστές κατέλαβαν τον περασμένο Μάρτιο την επαρχιακή πρωτεύουσα, για πρώτη φορά στη διάρκεια της 4ετούς σύγκρουσής τους με τον πρόεδρο Bashar al-Assad. «Αυτό που συνέβη στην Ιντλίμπ είναι πραγματική καταστροφή. Η χειρότερη μέχρι σήμερα με θύμα τον συριακό πολιτισμό», εξήγησε ο Abdulkarim. «Οι ένοπλες ομάδες πέταξαν έξω τους υπαλλήλους του μουσείου» και εκτιμά ότι οι θησαυροί θα εξαχθούν παράνομα στην Τουρκία και ακολούθως θα πωληθούν στη μαύρη αγορά.

Υπενθυμίζεται ότι στη Συρία υπάρχουν 6 πόλεις που τελούν υπό την προστασία της UNESCO, ως μνημεία παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Τέσσερις εξ αυτών χρησιμοποιούνται για στρατιωτικούς σκοπούς.

Η Δαμασκός εκτιμά ότι περισσότερα από 1.500 αντικείμενα έχουν κλαπεί από μουσεία στις πόλεις Raqqa και Deir Atiyah, στα βόρεια της πρωτεύουσας. Την περίοδο που οι κυβερνητικές δυνάμεις είχαν υπό τον έλεγχό τους την Idlib, οι 15.000 αρχαιότητες αποθηκεύτηκαν σε ασφαλή περιοχή για να προστατευθούν.

Τον περασμένο Φεβρουάριο, το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ απαγόρευσε το εμπόριο αρχαιοτήτων από τη χώρα, που βρίσκεται σε εμπόλεμη κατάσταση και στην οποία έχουν χάσει τη ζωή τους 220.000 άνθρωποι.

Οι τζιχαντιστές συνιστούν μια άλλη μεγάλη απειλή για τη συριακή πολιτιστική κληρονομιά. Έχουν θέσει στο στόχαστρό τους ιερά και τάφους στις περιοχές που ελέγχουν και τα έχουν καταστρέψει, θεωρώντας τα σύμβολα ειδωλολατρίας.

<http://www.reuters.com/article/2015/04/03/us-mideast-crisis-syria-antiquities-idUSKBN0MU0YC20150403>

HERITAGE ALERT

Βιβλική καταστροφή από
σεισμό στο Νεπάλ

ΒΙΒΛΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΣΕΙΣΜΟ ΣΤΟ ΝΕΠΑΛ

Βιβλική καταστροφή προκάλεσε ο σεισμός μεγέθους 7,9 Ρίχτερ που έπληξε στις 25 Απριλίου το Νεπάλ. Ο αριθμός των νεκρών υπολογίζεται στους 6000 και αυξάνεται όσο προχωρούν οι εργασίες των σωστικών συνεργείων.

Το φονικό χτύπημα του Εγκέλαδου προκάλεσε εκτεταμένες καταστροφές στο ιστορικό κέντρο της πρωτεύουσας Κατμαντού. Η Κοιλιάδα του Κατμαντού αποτελεί σταυροδρόμι αρχαίων πολιτισμών της Ασίας και περιλαμβάνει τουλάχιστον 130 σημαντικά μνημεία αλλά και χώρους θρησκευτικής κληρονομιάς. Επτά σύνολα μνημείων στην κοιλάδα έχουν κηρυχθεί από την UNESCO μνημεία παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς: Οι Βουδιστικές στούπες Swayambhu και Bauddhanath, οι Ινδουιστικοί ναοί Pashupati και Changu Narayan και οι πλατείες Durbar, Patan και Bhaktapur.

Ο σεισμός προκάλεσε και την κατάρρευση ενός από τα πιο γνωστά μνημεία του Νεπάλ, του πύργου Dharahara. Ο πύργος βρίσκεται στην πλατεία Durbar. Κατασκευάστηκε το 1832 και ανοικοδομήθηκε μετά το σεισμό του 1934. Είχε ύψος 50 μέτρα και ήταν ένα από τα γνωστά μνημεία της πόλης. Στον πύργο υπήρχε ιερό αφιερωμένο στο θεό Σίβα. Η Πλατεία Durbar, το ιστορικό κέντρο του Κατμαντού, παρουσιάζει την ίδια εικόνα καταστροφής και πολλά κτήρια έχουν καταρρεύσει σχηματίζοντας σωρούς τούβλων. Τα κτήρια της πλατείας κτίστηκαν από τους βασιλείς της δυναστείας Malla, ανάμεσα στο 12ο και το 18ο αιώνα και αποτελούν μοναδικά δείγματα αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, στα οποία συνυπάρχουν και συνδυάζονται στοιχεία του ινδουισμού, του βουδισμού και του ταντρισμού.

Τόσο η UNESCO όσο και το ICOMOS με σχετικές ανακοινώσεις τους δήλωσαν τη συμπαράστασή τους στο λαό του Νεπάλ και δεσμεύτηκαν να υποστηρίξουν με κάθε δυνατό τρόπο τις εργασίες καταγραφής και τεκμηρίωσης των κατεστραμμένων μνημείων, καθώς και της αποκατάστασής τους, όπου αυτό είναι εφικτό.

http://www.unesco.org/new/en/media-services/single-view/news/unesco_director_general_expresses_distress_after_earthquake_in_nepal/back/9597/#.VT02htLtmko

<http://whc.unesco.org/en/list/121/>

Το ICCROM σε συνεργασία με το ICORP και άλλους εταίρους έχουν ήδη θέσει σε εφαρμογή το πρόγραμμα *Kathmandu Cultural Emergency Crowdmap*, που στόχο έχει να συγκεντρώσει πληροφορίες για τις καταστροφές, που προκλήθηκαν στην πολιτιστική κληρονομιά του Νεπάλ.

<http://icorp.icomos.org/index.php/news/60-nepal-earthquake>

<https://kathmanduculturalemergency.crowdmap.com/main>

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ Βραβεία EUROPA NOSTRA

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΡΙΑ ΒΡΑΒΕΙΑ EUROPA NOSTRA ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Europa Nostra ανακοίνωσαν στις 14 Απριλίου τους νικητές των βραβείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Πολιτιστική Κληρονομιά/Βραβεία Europa Nostra για το 2015.

Βραβεύτηκαν το Αρχοντικό Αντουάνικο στη Χίο, η αποκατάσταση ανεμομύλων στο οροπέδιο του Λασιθίου, στην Κρήτη και το σχέδιο HERMES, η ψηφιακή δηλαδή διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ερμούπολης της Σύρου

Αρχοντικό Αντουάνικο, Χίος (Κατηγορία: Αποκατάσταση)

Η περιοχή νοτίως της πόλεως της Χίου είναι γνωστή ως Κάμπος. Είναι εντελώς επίπεδη και καλύπτεται από ένα πυκνό δίκτυο μικρών οδών. Το μεγαλύτερο μέρος του νησιού είναι φυτεμένο με εσπεριδοειδή. Οι οπωρώνες περιβάλλονται από υψηλούς λιθόκτιστους φράχτες, οι οποίοι προστατεύουν τα δένδρα από τον άνεμο και τη σκόνη. Το τοπίο του Κάμπου είναι ξεχωριστό και μοιάζει ελάχιστα με αυτό των άλλων νησιών του Αιγαίου. Το Αντουάνικο είναι ένα από τα κτήματα της περιοχής. Η κορίως οικία κτίστηκε το 1893, όμως παλαιότερες δομές, όπως το σύστημα άρδευσης και η φυτεία εσπεριδοειδών, επιβιώνουν εντός του κτήματος.

Αποκατάσταση ανεμόμυλων στο οροπέδιο Λασιθίου Κρήτης (Κατηγορία: Έρευνα και Ψηφιοποίηση)

Το οροπέδιο του Λασιθίου είναι ένα μεγάλο οροπέδιο στην Ανατολική Κρήτη που παρουσιάζει ευδοροχή (δηλαδή αποστραγγίζεται εσωτερικά και όχι μέσω κάποιου ποταμού). Έχει μακρά ιστορία, συμπεριλαμβανομένου του μύθου ότι αποτελεί τον τόπο γεννήσεως του Δία, η φήμη του όμως κατά τον προηγούμενο αιώνα οφείλεται στο τεράστιο δάσος από ανεμόμυλους, περίπου 10.000, οι οποίοι κατασκευάστηκαν (1910-1950) ώστε να βοηθούν στην άρδευση του ρηχού εδάφους. Οι περισσότεροι από αυτούς έπαυσαν να λειτουργούν κατά τις τελευταίες δεκαετίες, λόγω αναποτελεσματικότητας και έλλειψης συντήρησης.

HERMES: Ψηφιακή διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ερμούπολης (Κατηγορία: Έρευνα και Ψηφιοποίηση)

Αυτό το έργο ψηφιοποίησης αφορά στην δημιουργία μίας δωρεάν, ανοιχτού κώδικα ιστοσελίδας για την προβολή του περιεχομένου της έρευνας ενός συγκεκριμένου σχεδίου αποκατάστασης. Το σχέδιο επικεντρώνεται στην περίπου 200 ετών πόλη της Ερμούπολης στη Σύρο (Αιγαίο Πέλαγος), η οποία είναι μοναδική στο βαθμό που το κτηριακό της απόθεμα, αποτελούμενο από περισσότερα από 1.000 κτήρια, παραμένει ανέπαφο σχεδόν στο σύνολό του, από την ίδρυσή της πόλης έως σήμερα.

http://ec.europa.eu/greece/news/2015/20150415_europa_nostra_el.htm

ΔΙΕΘΝΗΣ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΈργα διάσωσης ιερού ναού
Παναγίας Μελανδρύνας
στην Κερύνεια ΚύπρουΚΕΡΥΝΕΙΑ: ΣΩΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗ Η ΠΑΝΑΓΙΑ
ΜΕΛΑΝΔΡΥΝΑ, ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ 14ΟΥ-15ΟΥ ΑΙΩΝΑ

Η άριστη συνεργασία και συναντίληψη των μελών, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, της Μεικτής Επιτροπής για την Πολιτιστική Κληρονομιά (ΜΕΠΚ), η βοήθεια του Προγράμματος Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών για το Μέλλον (UNDP-PFF) και η εξ ολοκλήρου χρηματοδότηση με 137.000 ευρώ από την Ευρωπαϊκή Ένωση διέσωσαν από την κατάρρευση ένα σημαντικό μνημείο, την εκκλησία της Παναγίας της Μελανδρύνας (14ος- 15ος αιώνας), που βρίσκεται μεταξύ των χωριών Άγιος Αμβρόσιος και Καλογραία, στην επαρχία Κερύνειας.

Η Μελανδρύνα ήταν μεσαιωνικός οικισμός που δεν υπάρχει σήμερα. Στην τοποθεσία αυτή σώζεται σήμερα μόνο η εκκλησία της Μονής, που λειτουργούσε μέχρι και το 1940. Είναι μονόκλιτη, καμαροσκέπαστη με οξυκόρυφη καμάρα. Διατηρούνται μερικά από τα κελιά του μοναστηριού όπου ζούσαν μοναχοί μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα. Το 1896, ο περιηγητής C. Enlart είχε παρατηρήσει τοιχογραφίες στο εσωτερικό της εκκλησίας με ισχυρή δυτική επίδραση. Λίγα χρόνια αργότερα, όταν ένας άλλος περιηγητής, ο G. Jeffery, επισκέφθηκε το μοναστήρι, οι τοιχογραφίες είχαν εξαφανιστεί. Οι εικόνες της εκκλησίας κλάπηκαν και το τέμπλο αφαιρέθηκε και καταστράφηκε. Όλα τα θρησκευτικά σκεύη έχουν κλαπεί ή καταστραφεί μετά την τουρκική εισβολή του 1974.

Το UNDP-PFF οργάνωσε επίσκεψη δημοσιογράφων στην εκκλησία, στην οποία, με βάση το κονδύλι που χορηγήθηκε, έγιναν σε αυτή τη φάση μόνο επείγοντα έργα διάσωσης, ενώ σε επόμενη φάση μπορεί να γίνουν περαιτέρω έργα. Η εκκλησία της Παναγίας είχε υποστεί μεγάλη ζημιά και οι εργασίες που έγιναν ήταν ο μόνος τρόπος για να εμποδιστεί η κατάρρευσή της.

Τα έργα περιελάμβαναν καθαρισμό του χώρου από την άγρια βλάστηση, απομάκρυνση των μπάζων, στήριξη της τοιχοποιίας για να εμποδιστεί η οριστική κατάρρευση, ανασκαφή, δημιουργία μόνιμης ξύλινης υποστηρικτικής κατασκευής και προσωρινής στέγης, ώστε να μην μπαίνουν τα νερά της βροχής.

Η υπεύθυνη για το UNDP-PFF, Τιζιάνο Ζενάρο είπε ότι η Παναγία Μελανδρύνα ήταν ένα από τα πρώτα έργα που επιλέχτηκαν από την Τεχνική Επιτροπή. Στόχος, είπε, ήταν να εφαρμοστούν έκτακτα μέτρα υποστήριξης για να σωθεί το οικοδόμημα το οποίο κινδύνευε άμεσα από κατάρρευση. Ανέφερε ότι το έργο είναι ένα πρακτικό παράδειγμα για το τι μπορεί να επιτευχθεί με διάλογο και συνεργασία.

<http://www.archaiologia.gr/blog/2015/02/27/%CE%BA%CE%B5%CF%81%CF%8D%CE%BD%CE%B5%CE%B9%CE%B1-%CF%83%CF%8E%CE%B8%CE%B7%CE%BA%CE%B5-%CE%B1%CF%80%CF%8C-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%AC%CF%81%CF%81%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7-%CE%B7-%CF%80/>

http://www.undp-pff.org/index.php?option=com_content&task=view&id=352&Itemid=256

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ
Ειδήσεις - ΝέαEUROPEAN CAPITAL
OF CULTUREΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ 2021

Ημερίδα ενημερωτικού χαρακτήρα πραγματοποιήθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2015, με θέμα «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 2021 – Ενημέρωση και οδηγίες προς τις υποψήφιες πόλεις», από τη Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, στο αμφιθέατρο του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων

Στην ημερίδα απηύθυνε χαιρετισμό ο αν. Υπουργός Πολιτισμού κ. Νίκος Ξυδάκης επισημαίνοντας τη σημασία του θεσμού για την Ελλάδα.

Οι ομιλητές παρείχαν πληροφορίες για τον θεσμό, ανέλυσαν τα κριτήρια αξιολόγησης των αιτήσεων και παρουσίασαν καλές πρακτικές, με σκοπό την αρτιότερη συμπλήρωση των σχετικών εντύπων από τις πόλεις που ενδιαφέρονται να φιλοξενήσουν τον θεσμό το 2021.

Στην ημερίδα συμμετείχαν εκπρόσωποι από το Βόλο, τη Δράμα, την Ελευσίνα, την Ερέτρια, τα Ιωάννινα, την Καλαμάτα, την Κρήτη, την Κω, το Μαρούσι, τον Πειραιά, τη Ρόδο, τη Σαλαμίνα, τη Σύρο και την Τρίπολη.

Συμμετείχαν επίσης μελετητές του θεσμού και στελέχη του Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ.

<http://ecoc2021.culture.gr>

http://www.yppo.gr/2/g22.jsp?obj_id=60133

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Ειδήσεις - Νέα

Πάπυρος Δερβενίου

Ο «ΠΑΠΥΡΟΣ ΤΟΥ ΔΕΡΒΕΝΙΟΥ» ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ» ΤΗΣ UNESCO*

Ο ονομαζόμενος «Πάπυρος του Δερβενίου» αποκαλύφθηκε το 1962 στο Δερβένι Θεσσαλονίκης από τον καθηγητή Πέτρο Θέμελη, στη νεκρική πυρά τάφου, ο οποίος ανήκε σε πλούσια κτερισμένη συστάδα τάφων των ύστερων κλασικών χρόνων. Γράφτηκε γύρω στο 340-320 π.Χ. αντιγράφοντας ένα παλιότερο κείμενο του τέλους του 5ου αι. π.Χ. Ο πάπυρος διασώθηκε, αν και κατακερματισμένος, επειδή απανθρακώθηκε μερικώς, σε αντίθεση με τα υπόλοιπα κομμάτια που πιθανότατα κήκταν ολοσχερώς στη νεκρική πυρά. Ωστόσο κι άλλοι λόγοι βοήθησαν στη διάσωσή του, όπως η αναγνώριση της σημασίας του από τον αρχαιολόγο Χαράλαμπο Μακαρόνα (ιδρυτή και πρώτο διευθυντή του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης) και φυσικά η συντήρησή του από τον Αυστριακό ειδικό A. Fackelmann που ζετούλιξε τον κύλινδρο, τοποθέτησε τα σπαράγματα σε υπόστρωμα από στυπόχαρτο, το οποίο συμπιέστηκε μεταξύ δύο υαλοπινάκων, που κατόπιν σφραγίστηκαν και στερεώθηκαν.

Πρόκειται για το μοναδικό αναγνώσιμο πάπυρο που έχει διασωθεί στον ελλαδικό χώρο και ίσως το αρχαιότερο χειρόγραφο «βιβλίο» της Ευρώπης. Αυτός είναι ένας από τους λόγους που ο πάπυρος του Δερβενίου, θα είναι υποψήφιος για εγγραφή στον Κατάλογο της UNESCO, στην κατηγορία του Μνημείου Τεκμηριωμένης Κληρονομιάς. Για να συμβεί, όμως, αυτό θα πρέπει να εκτίθεται στο σύνολό του. Αυτός ήταν και ο κύριος λόγος που το θέμα της ένταξης του συνόλου των τμημάτων του παπύρου στη μόνιμη έκθεση του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης συζητήθηκε στο Συμβούλιο Μουσείων. Ο άλλος λόγος ήταν ότι το Μουσείο, στο οποίο από το 2004 εκτίθεται ο ένας από τους εννιά πίνακες με τα 266 σπαράγματα του χειρογράφου, ήθελε εδώ και καιρό να τους εκθέσει συνολικά.

Η πρόταση υποψηφιότητας του «Παπύρου του Δερβενίου» υποβλήθηκε από την Ελληνική Επιτροπή για το Πρόγραμμα «Μνήμη του Κόσμου», η οποία συνεργάστηκε με τη Διευθύντρια του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης-για την επιστημονική τεκμηρίωση της υποψηφιότητας, καθώς ο Πάπυρος φυλάσσεται και εκτίθεται στο πλαίσιο της μόνιμης έκθεσης «Ο χρυσός των Μακεδόνων» του μουσείου. Η εν λόγω Επιτροπή συστάθηκε από την Ελληνική Εθνική Επιτροπή για την UNESCO, με στόχο την κατάρτιση Εθνικού Καταλόγου Τεκμηριωμένης Κληρονομιάς, την εδραίωση της συνεργασίας με τους εθνικούς και διεθνείς μετόχους στο εν λόγω πεδίο και την υποβολή υποψηφιοτήτων προς τη Διεθνή Συμβουλευτική Επιτροπή της UNESCO. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο ε.π. Διευθυντής της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος, καθηγητής του πανεπιστημίου Αθηνών, Παναγιώτης Νικολόπουλος, και μεταξύ των μελών της συγκαταλέγονται εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, διακεκριμένοι καθηγητές και ερευνητές.

Την υποψηφιότητα του «Παπύρου του Δερβενίου» στήριξαν τρεις παγκοσμίως φήμης και εμβελείας πανεπιστημιακοί καθηγητές από το χώρο των κλασικών σπουδών: ο Franco Montanari, του Πανεπιστημίου της Γένοβας, ο Gregory Nagy, Διευθυντής του Κέντρου Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Harvard και ο Richard Hunter, από το Trinity College του Πανεπιστημίου του Cambridge, οι οποίοι εξήραν την αυθεντικότητα, τη μοναδικότητα και την απaráμιλλη αξία του αρχαιολογικού ευρήματος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Ειδήσεις - Νέα

Το εγχείρημα στηρίχθηκε επίσης από τις Περιφερειακές και Τοπικές Αρχές της Κεντρικής Μακεδονίας, τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και τις έδρες UNESCO της Θεσσαλονίκης, καθώς επίσης από φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών της πόλης.

Η πρόταση υποψηφιότητας του «Παπύρου του Δερβενίου» διαβιβάστηκε στο αρμόδιο Τμήμα της UNESCO από την Πρόεδρο της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής για την UNESCO, Αικατερίνη Τζιτζικώστα.

Το Πρόγραμμα «Μνήμη του Κόσμου» της UNESCO εγκαινιάστηκε το 1992, με στόχο τη διαφύλαξη, έναντι της φθοράς και της λήθης, και την ανάδειξη, μέσω της συντήρησης και της διασφάλισης πλήρους προσβασιμότητας, της τεκμηριωμένης κληρονομιάς της ανθρωπότητας (ήτοι χειρογράφων, εικονογραφήσεων, αρχείων, ντοκουμέντων, ταινιών κ.τ.λ.). Ο Διεθνής Κατάλογος, που έχει συσταθεί στους κόλπους του Προγράμματος περιλαμβάνει λαμπρά δείγματα της τεκμηριωμένης κληρονομιάς των κρατών-μελών της UNESCO, που χρήζουν ανάδειξης και διαφύλαξης από την παγκόσμια κοινότητα.

<http://unesco-hellas.org/2015/02/10/%CF%80%CE%B1%CF%80%CF%85%CF%81%CE%BF%CF%83-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%B4%CE%B5%CF%81%CE%B2%CE%B5%CE%BD%CE%B9%CE%BF%CF%85/>

*Επαναδημοσιεύεται συμπληρωμένη η είδηση σχετικά με την υποψηφιότητα του «Παπύρου του Δερβενίου» για εγγραφή στο Διεθνή Κατάλογο του Προγράμματος «Μνήμη του Κόσμου» της UNESCO, με σκοπό την πληρέστερη πληροφόρηση των αναγνωστών του Δελτίου, καθώς στο προηγούμενο τεύχος (Νο03-Ιανουάριος 2015) δεν αναφερόταν η διαδικασία και οι φορείς που εμπλέκονται στην εν λόγω πρόταση υποψηφιότητας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Ειδήσεις - Νέα

ΑΠΟΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΨΥΡΡΗ

Σημαντικές φθορές από το χρόνο και από άστοχες επεμβάσεις του παρελθόντος εμφανίζει ένας ναός-κόσμημα, στο κέντρο της Αθήνας, ο ναός του Αγίου Δημητρίου Ψυρρή. Για τη διάσωση του ναού, που αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα της εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής του 19ου αιώνα και είναι κηρυγμένο μνημείο από το 2000, το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων (ΚΣΝΜ) ενέκρινε εργασίες στερέωσης και αποκατάστασης, καθώς και συντήρησης των διακοσμητικών του στοιχείων.

Η 170ετής ιστορία του, αλλά και σειρά άστοχων επεμβάσεων, τις οποίες διαπίστωσε και επιχείρησε να σταματήσει το 2000 η 1η Εφορεία Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων (μεταξύ άλλων γινόταν κάλυψη των διακοσμητικών στοιχείων του ναού εξωτερικά με επίχρισμα) έχουν αφήσει τα σημάδια τους στο ναό, που σήμερα εμφανίζει ρωγμές στις εσωτερικές του όψεις, φθορές στις τοιχογραφίες, αποκολλήσεις και ρηγματώσεις και στα υπόλοιπα διακοσμητικά του στοιχεία, ενώ ακόμα δεν έχει γίνει αποτύπωση της κατάστασης των εξωτερικών όψεων (πρέπει να καθαιρεθεί πρώτα το οπλισμένο σκυρόδεμα) για να διαπιστωθεί και εκεί το μέγεθος του προβλήματος. Σημειώνεται ότι το 2005 το ΚΣΝΜ είχε εγκρίνει μελέτη αποκατάστασης του ναού, ωστόσο από τις εργασίες που προβλέπονταν ολοκληρώθηκε μόνο η επικεράμωση των στεγών και όχι η αποκατάσταση του υπόλοιπου ναού και η συντήρηση του διακόσμου του. Τον Οκτώβριο του 2013, η Αρχιεπισκοπή Αθηνών υπέβαλε νέα μελέτη, αλλά οι εργασίες δεν ολοκληρώθηκαν. Τον περασμένο Σεπτέμβριο η Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων προχώρησε σε εργασίες για την άρση ετοιμορροπίας των κωδωνοστασίων.

Η μελέτη που ενέκρινε στην πρόσφατη συνεδρίασή του ομόφωνα το ΚΣΝΜ για την ολοκλήρωση των εργασιών αποκατάστασης προτείνει, μεταξύ άλλων, τη δημιουργία περιμετρικής τάφρου αποστράγγισης, συνολική αποτίμηση της κατάστασης διατήρησης των θεμελίων, ενίσχυση της εξωτερικής τοιχοποιίας, κατασκευή εξωτερικών επίχρισμάτων, επισκευή ξύλινων κουφωμάτων, συντήρηση υαλοστασίου και επισκευή πλακοστρώσεων περιβάλλοντος χώρου.

Επίσης, εγκρίθηκαν από τα μέλη του Συμβουλίου ομόφωνα οι συντηρήσεις του ξυλόγλυπτου τέμπλου, το οποίο χρονολογείται το 1860, του περίτεχνου άμβωνα από πεντελικό μάρμαρο, των εξωτερικών λίθινων στοιχείων, του κωδωνοστασίου και του μαρμάρινου δαπέδου. Σημειώνεται, εξάλλου, ότι τον Οκτώβριο του 2013 το ΚΣΝΜ είχε εγκρίνει και σωστικές επεμβάσεις συντήρησης τοιχογραφιών του ναού, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της υγρασίας και άλλων φθορών που εμφανίζουν, ωστόσο οι εργασίες δεν έχουν εκτελεστεί ακόμα.

Ο ναός Αγίου Δημητρίου Ψυρρή, τρίκλιτη μεγάλων διαστάσεων βασιλική που συνδυάζεται με σταυροειδή τρουλαίο ναό, βρίσκεται στην οδό Παλλάδος, πάροδο της οδού Αθηνάς. Ο ναός ιδρύθηκε το 1845, όπως αναγράφεται σε επιγραφή στη δυτική όψη του ναού. Χτίστηκε στο σημείο που υπήρχε παλαιότερα άλλος ναός, ο οποίος κατεδαφίστηκε από άγνωστη αιτία. Σύμφωνα με την ίδια επιγραφή, προσθήκες στο ναό έγιναν το 1901, με αποτέλεσμα ο ναός να λάβει την αρχιτεκτονική μορφή που έχει μέχρι σήμερα. Την περίοδο 1908-1916 φιλοτεχνήθηκαν οι περίτεχνες τοιχογραφίες του

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Ειδήσεις - Νέα

ACROPOLE PALACE

ΜΙΑ ΝΕΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Το διατηρητέο κτίριο του παλιού ξενοδοχείου «Acropole Palace» στην οδό Πατησίων, απέναντι από το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, αποκαθίσταται με εντατικούς ρυθμούς από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού. Το κτήριο υπολογίζεται να παραδοθεί στα τέλη του 2015, με σκοπό να αποκτήσει πολιτιστική χρήση και να αποδοθεί στην κοινωνία. Η επιστροφή του στη ζωή της πρωτεύουσας, θα συμβάλει στην εναρμόνιση της περιοχής στην ευρύτερη ακτίνα του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και του Πολυτεχνείου.

Το κτήριο, έργο του αρχιτέκτονα Σωτήρη Μαγιάση, οικοδομήθηκε τα έτη 1925-26 και αποτελεί ένα από τα ελάχιστα εναπομείναντα κτήρια της εποχής του Μεσοπολέμου. Το 1990 σε διεθνή συνάντηση αρχιτεκτόνων (Βιέννη) και έπειτα από πρόταση του καθηγητή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου Νικόλαου Θ. Χολέβα χαρακτηρίστηκε «εξαιρετικό δείγμα αρχιτεκτονικής του διεθνούς Art Nouveau».

Η αποκατάσταση του ιστορικού διατηρητέου κτηρίου, το οποίο συνδέθηκε με την έντονη κοσμική ζωή του Μεσοπολέμου, αλλά και με τη νεότερη ιστορία της πόλης των Αθηνών, έχει ήδη προχωρήσει. Στα μέσα Ιανουαρίου ξεκίνησαν και οι εργασίες αποκατάστασης των όψεων του κτιρίου επί των οδών Πατησίων και Αβέρωφ, ενώ το αμέσως επόμενο διάστημα ξεκινούν οι εργασίες αποκατάστασης του γύψινου τραβηχτού διακόσμου οι οποίες και προβλέπεται να ολοκληρωθούν μέχρι τα μέσα Ιουλίου.

Οι τελικές εργασίες χρωματισμού της όψης του κτηρίου προβλέπεται να ολοκληρωθούν στα τέλη Ιουλίου, οπότε και θα αποκαλυφθεί η πρόσοψη του κτηρίου, εφόσον θα είναι δυνατή η απομάκρυνση του ικριώματος από τις όψεις. Για λόγους ασφαλείας θα παραμείνει στο έργο η περιφραγή προστασίας μέχρι την τελική περαιώση του.

Μετά από επίσκεψή του στο κτήριο της οδού Πατησίων, ο αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, κ. Ν. Ξυδάκης στις 22/04/2015 έκανε την ακόλουθη δήλωση:

«Η ολοκλήρωση του Acropole Palace αποτελεί προτεραιότητα του υπουργείου Πολιτισμού. Το Acropole Palace θα μετατραπεί σε σημαντικό κέντρο πολιτισμού, ένα χώρο καλλιτεχνικής δημιουργίας και προσέλκυσης κυρίως νέων καλλιτεχνών, που θα στεγάσει και χώρους εκθέσεων, πωλητήριο του ΤΑΠΑ κ.α. Το Acropole μαζί με το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, το Επιγραφικό Μουσείο, το κτήριο του Πολυτεχνείου και την ανάπτυξη της οδού Τσοτίσα μπορούν να δημιουργήσουν μια νέα γειτονιά πολιτισμού στο κέντρο της πόλης και να λειτουργήσουν σαν ισχυρός πόλος ανάπτυξης για ολόκληρη τη περιοχή, η οποία εδώ και χρόνια υποβαθμίζεται και πλήττεται από την κρίση».

http://www.yppo.gr/2/g22.jsp?obj_id=60734

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Ειδήσεις - Νέα

ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟΝ ΝΑΟ ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΦΕΤΙΧΙΕ ΤΖΑΜΙ

Οι εργασίες αποκατάστασης στο ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στην Ομόνοια, που δέχθηκε πολλές «πληγές» από σεισμούς και φυσική φθορά, αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του καλοκαιριού.

Η απόφαση για την ανέγερση του ναού είχε ληφθεί το 1869 από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Αθηναίων προς τιμήν του διαδόχου Κωνσταντίνου (γιου του Γεωργίου και της Όλγας), που είχε γεννηθεί ένα χρόνο νωρίτερα. Η εκκλησία, σύμβολο μιας εποχής όπου κυριαρχούσε το όραμα της Μεγάλης Ιδέας, ανήκει στην κατηγορία της τρίκλιτης βασιλικής με τρούλο και εγκάρσιο κλίτος, και αποδίδεται μορφολογικά στον νεοκλασικό ρυθμό. Θεμελιώθηκε το 1871 σε σχέδιο του Λυσσάνδρου Καυταντζόγλου και αποπερατώθηκε αρκετά χρόνια αργότερα, το 1905, με αρκετές διαφορές, καθώς προκύπτει από τα σωζόμενα σχέδια του γνωστού αρχιτέκτονα, όπως η μορφή και το ύψος του τρούλου. Οι δύο μεγάλοι σεισμοί του 1981 και του 1999, σε συνδυασμό με τη φυσική φθορά και την αστοχία των κατασκευαστικών επιλύσεων, προκάλεσαν σοβαρά προβλήματα στο κτήριο, που έπαψε να λειτουργεί ως ενοριακός ναός. Άμεσα μέτρα εφαρμόστηκαν το 2001-2002, καθώς και το 2003-2005, οπότε και ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση των εργασιών στερέωσης και αποκατάστασης του μνημείου. Σήμερα το ενταγμένο στο ΕΣΠΑ έργο που υλοποιείται περιλαμβάνει επεμβάσεις στερέωσης και αποκατάστασης και αποσκοπεί στη διατήρηση της αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας και της αυθεντικότητας του ναού, καθώς και των παραδοσιακών κατασκευαστικών τεχνικών που χρησιμοποιήθηκαν. Τελικός στόχος, η εκκλησία να επαναλειτουργήσει ως χώρος λατρείας και ως επισκέψιμο μνημείο.

Σε καλή πορεία βρίσκονται και οι εργασίες αποκατάστασης του Φετιχέ Τζαμί, στον αρχαιολογικό χώρο της Ρωμαϊκής Αγοράς, ένα από τα σημαντικότερα μνημεία της οθωμανικής περιόδου στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας. Το έργο αποκατάστασης, που είναι επίσης ενταγμένο στο ΕΣΠΑ, αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί ως το Σεπτέμβριο του 2015. Οι εργασίες στερέωσης και αποκατάστασης στοχεύουν στην ανάδειξη όλων των σημαντικών μορφολογικών στοιχείων του μνημείου, ώστε - εκτός από επισκέψιμο - να αποτελέσει και χώρο για μικρές εκθέσεις ή εκδηλώσεις, που θα συνάδουν με το χαρακτήρα του.

Το Φετιχέ Τζαμί χτίστηκε γύρω στο 1670 πάνω στα ερείπια μεσοβυζαντινής χριστιανικής βασιλικής. Αποτελεί το παλαιότερο αντιπροσωπευτικό παράδειγμα αρχιτεκτονικού τύπου γνωστού ως «quatrefoil», λόγω της διαμόρφωσης της στέγασής του με τέσσερα τεταρτοσφαίρια για την αντιστήριξη του κεντρικού τρούλου. Ο συγκεκριμένος τύπος θεωρείται δημιουργία της Οθωμανικής πρωτεύουσας, με πιθανό πρότυπο την αρχιτεκτονική διάρθρωση του ναού της Αγίας Σοφίας και απαντά στα σπουδαία τεμένη της Κωνσταντινούπολης (Μπλε Τζαμί, Γενί Τζαμί) αλλά και στον ευρύτερο χώρο των Βαλκανίων, ακόμα και στο Κάιρο.

<http://www.archaiologia.gr/blog/2015/04/23/%CE%B9-%CE%BD-%CE%B1%CE%B3%CE%AF%CF%89%CE%BD-%CE%BA%CF%89%CE%BD%CF%83%CF%84%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%AF%CE%BD%CE%BF%CF%85-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B5%CE%BB%CE%AD%CE%BD%CE%B7%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD/>

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Συνέδρια

Διεθνές Συμπόσιο

«L'Illyrie méridionale et l'Épire dans l'Antiquité»

20-23 Μαΐου 2015, Εθνικό Μουσείο Τιράνων, Αλβανία

Το συμπόσιο περιλαμβάνει ανακοινώσεις για μνημεία και ιστορικούς τόπους στην περιοχή της νότιας Ιλλυρίας και της Ηπείρου. Οι θεματικές ενότητες του συμποσίου είναι καταμεμημένες κατά ιστορικές περιόδους και αφορούν στην παρουσίαση και ερμηνεία ζητημάτων της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής.

Στο συμπόσιο θα συμμετάσχουν ο Πρόεδρος του Ελληνικού ICOMOS, Δρ. Αθανάσιος Νακάσης, οι Άγγελος Νακάσης, αρχιτέκτων Msc και Δρ Καλλιόπη Πρέκα-Αλεξανδρή, αρχαιολόγος, μέλη του Ελληνικού ICOMOS με την ανακοίνωση «The temple of Parthenos in Gitana».

<http://www.efa.gr/images//manifestations/2015/COLLOQUES/2015-05-20-23-ILLYRIE.pdf>

Συνέδριο «Η συντήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς:
προκλήσεις και επαναπροσδιορισμοί»

25-29 Μαΐου 2015, Τεχνόπολη-Γκάζι, Νέο Μουσείο Ακρόπολης, Αθήνα.

Το συνέδριο συνδιοργανώνουν η Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Αθλητισμού και το Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του ΑΤΕΙ Αθήνας. Αφορμή για το συνέδριο υπήρξε η συμπλήρωση 50 χρόνων από τη θέσπιση του τομέα συντήρησης στο Υπουργείο Πολιτισμού, καθώς και 30 χρόνων από την ίδρυση και λειτουργία του Τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το συνέδριο στοχεύει να προβάλλει την εξέλιξη της συντήρησης, των δομών και των επιστημόνων και επαγγελματιών που την υποστηρίζουν, όπως και την πορεία και τις αλλαγές στη θεωρητική, ερευνητική και πρακτική προσέγγιση των εργασιών. Καθώς η συντήρηση αποτελεί θεμελιώδη τομέα με διεπιστημονικό χαρακτήρα για τη διατήρηση και την προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας μας, επιχειρείται παράλληλα η παρουσίαση σύγχρονων προβληματισμών και μελλοντικών δυνατοτήτων.

Για πρώτη φορά συνεργάζονται, οι δύο κεντρικοί φορείς στον τομέα της συντήρησης, από το χώρο της εκπαίδευσης και του πολιτισμού, για την οργάνωση και την υλοποίησή του. Το συνέδριο θα περιλαμβάνει προφορικές και αναρτημένες ανακοινώσεις, στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, ενώ προγραμματίζονται και παράλληλες δράσεις, όπως επισκέψεις, ξεναγήσεις και εργαστήρια. Την κάθε ενότητα του συνεδρίου θα προλογίσουν προσκεκλημένοι διακεκριμένοι επιστήμονες του χώρου που προέρχονται από πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού. Έχει προγραμματιστεί επίσης «Συνεδρία Φοιτητών» όπου δίνεται η δυνατότητα σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές να παρουσιάσουν πτυχιακές εργασίες που εκτελούνται ή έχουν ολοκληρωθεί πρόσφατα και εμπίπτουν στο γενικότερο θέμα του Συνεδρίου.

Στο συνέδριο θα απευθύνει χαιρετισμό ο Πρόεδρος του ελληνικού ICOMOS Δρ Αθανάσιος Νακάσης, ο οποίος έχει διδάξει επί εικοσαετία στο Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης.

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ Συνέδρια

Γορτσόκοι θέατρο — Théâtre de ville

Μουσείο του Αγίου Πνεύματος — Le musée sur le bésinéaré Nivolas

Βασίλειο — La gare

2^ο Διεθνές Συνέδριο

«Preservation of historic buildings in the central part of Odessa via inscribing in the UNESCO world heritage list»

24-26 Ιουνίου 2015, Οδησός, Ουκρανία.

Αντικείμενο το συνεδρίου είναι η εκτίμηση και αξιολόγηση της υποψηφιότητας του ιστορικού κέντρου της Οδησού για ένταξη στον Κατάλογο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Το θέμα τέθηκε για πρώτη φορά το 1999 σε εφαρμογή σχετικού Προεδρικού Διατάγματος (№ 1375/99 «Σχετικά με τη διατήρηση των ιστορικών κτηρίων στο κεντρικό τμήμα της πόλης της Οδησού»). Το 2001 και το 2004, διεξήχθησαν στην πόλη συνέδρια και σεμινάρια με τη συμμετοχή διεθνών εμπειρογνομώνων και εκπροσώπου του Κέντρου Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς και του ICOMOS. Το 2009, το ιστορικό κέντρο του λιμανιού της πόλης εντάχθηκε στον προκαταρκτικό κατάλογο της UNESCO. Την ετοιμασία του φακέλου υποψηφιότητας για ένταξη στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς έχει αναλάβει από το Ερευνητικό Ινστιτούτο του Υπουργείου Πολιτισμού. Αρωγός στο εγχείρημα είναι το Δημοτικό Συμβούλιο της πόλης, που εφαρμόζει από το 2013 πρόγραμμα ένταξης του ιστορικού κέντρου της Οδησού στον Κατάλογο της UNESCO.

Θεματικές Ενότητες:

- Bibliographic, iconographic, historiographic, local history researches and archival materials, as the basis for preparation of the nominative dossier for inclusion of an object in the UNESCO heritage list.
- The use of modern GIS computer systems for creation of databases of cultural heritage objects, methods of conservation of the visual perception of the historic environment.\
- Legal and technical issues of cultural heritage objects' preservation. Modern trends and methods of renovation of buildings in historic areas.
- International experience in protection of historical and cultural heritage under the aegis of UNESCO and its impact on the social development of society.

Στο συνέδριο θα συμμετάσχει ο Πρόεδρος και ο Ταμίας του Ελληνικού ICOMOS, Δρ. Αθανάσιος Νακάσης και Βασίλειος Κότσιαρης με την ανακοίνωση «World Heritage Monuments in Greece: The Hellenic Experience on Nomination Files and Managements Plans», η οποία εντάσσεται στην τέταρτη θεματική ενότητα.

<http://omr.gov.ua/en/news/67994/>

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ Συνέδρια

14th International Conference

on Studies, Repairs and Maintenance of Heritage Architecture

"STREMAH 2015"

13-15 Ιουλίου 2015, A Coruña, Ισπανία.

Διοργάνωση: Wessex Institute UK

Το 14^ο Διεθνές Συνέδριο για τη μελέτη, την επισκευή και τη διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, αποτελεί πλέον θεσμό και διεξάγεται σε τακτά διαστήματα. Η πρώτη συνάντηση έγινε στη Φλωρεντία (1989) και ακολούθησαν οι επόμενες στη Σεβίλλη (1991), το Bath (1993), την Κρήτη (1995), το Σαν Σεμπαστιάν (1997), τη Δρέσδη (1999), τη Μπολόνια (2001), τη Χαλκιδική (2003), τη Μάλτα (2005), την Πράγα (2007), το Tallinn (2009), την Τοσκάνη (2011), και το New Forest, έδρα του Ινστιτούτου του Wessex (2013).

Θεματικές Ενότητες:

Heritage architecture and historical aspects * Learning from the past * Surveying and monitoring * Performance and maintenance * Structural restoration of metallic structures * Earth construction * Modern (19th/20th century) heritage * Maritime heritage * Heritage masonry buildings * Stone masonry walls * Wooden structures * Simulation and modeling * Material characterization * New technologies or materials * Corrosion and material decay * Seismic vulnerability * Assessment and re-use of heritage buildings * Heritage and tourism * Social and economic aspects in heritage * Guidelines, codes and regulations for heritage * Heritage management * Defense heritage * Industrial heritage * Transportation heritage.

http://www.wessex.ac.uk/15-conferences/stremah-2015.html?utm_source=wit&utm_medium=email&utm_campaign=str15rem4&uid=1822106

INTERNATIONAL CONGRESS OF ARCHITECTURE AND MANAGEMENT OF FORTIFIED MILITARY HOUSING

Historical Research, Interpretation, Conservation, Materials, Rehabilitation, Reuse, Management, Sustainable Development and Tourism

24-28 Αυγούστου 2015, Veracruz-Xalapa, Μεξικό

Το συνέδριο διεξάγεται στο πλαίσιο εορτασμού των 480 χρόνων από την έναρξη κατασκευής του οχυρού, των 10 χρόνων από τη συγκρότηση της Διεθνούς Επιστημονικής Επιτροπής του I.C.O.M.O.S. για την οχυρωματική αρχιτεκτονική κληρονομιά και των 50 χρόνων από την ίδρυση του I.C.O.M.O.S.

Το 1997 πραγματοποιήθηκε στην πόλη Veracruz εργαστήριο/forum με θέμα το αναστηλωτικό πρόγραμμα του φρουρίου San Juan de Ulúa. Για πρώτη φορά έκτοτε διεξάγεται διεθνής συνάντηση με τη μορφή συνεδρίου, προκειμένου να παρουσιαστεί η πρόοδος που έχει γίνει σε θέματα προστασίας και ανάδειξης της οχυρωματικής αρχιτεκτονικής της πόλης, καθώς και διαχείρισής της. Στο συνέδριο θα συμμετάσχουν εμπειρογνώμονες, ερευνητές και επιστήμονες πολλών κλάδων που έχουν εντυφώσει στη μελέτη της ιστορίας του μνημείου και στην κατάρτιση διαχειριστικού σχεδίου αξιοποίησής του.

<http://www.veracruz2015.icofort.org/index.php/home>

6ο Βαλκανικό Συνέδριο Φωτισμού

"Balkan Light 2015"

16-19 Σεπτεμβρίου 2015, Αμφιθέατρο Νέου Μουσείου Ακρόπολης, Αθήνα

Το 6ο Βαλκανικό συνέδριο φωτισμού υπό τον τίτλο «*Balkan Light 2015*» θα διοργανώσει το Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων (Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων), σε συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και το Ψ Σύνδεσμο Φωτισμού Ελλάδας.

Το συνέδριο αυτό συνεχίζει την παράδοση 5 αντίστοιχων επιστημονικών συνεδρίων, που διεξάγονται ανά τριετία σε Βαλκανικές χώρες, με αντικείμενο την ευρύτερη επιστημονική περιοχή του φωτισμού. Η συμμετοχή δεν περιορίζεται μόνο σε ακαδημαϊκούς και επιστήμονες από τις χώρες της Βαλκανικής, αλλά εμπλουτίζεται με συμμετοχές από όλο τον κόσμο. Το γεγονός αυτό δίνει διεθνή χαρακτήρα στο συνέδριο.

Ο χρόνος διεξαγωγής του *Balkan Light 2015* συμπίπτει με το Διεθνές Έτος Φωτός 2015 της UNESCO και θα υπαχθεί στις συντονισμένες εκδηλώσεις υπό την αιγίδα της.

Οι θεματικές περιοχές του *Balkan Light 2015* είναι οι εξής:

- Lighting in antiquity
- Illumination of archaeological sites, monuments and museums
- Lighting in architecture
- Interior & exterior lighting
- Daylighting
- Lighting technology
- Lighting calculations and measurements
- Energy efficiency and economics of lighting
- Standards and legislation in lighting
- Human aspects of lighting

Η επίσημη γλώσσα του συνεδρίου είναι η Αγγλική. Ο τόμος πρακτικών θα εκδοθεί πριν την έναρξη του συνεδρίου, ώστε να είναι διαθέσιμος στους συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια αυτού. Τα πρακτικά θα περιληφθούν σε διεθνείς καταλόγους ετεροαναφορών (citation indexes). Εξαιρετικώς για το συνέδριο αυτό θα διοργανωθούν δύο ειδικές συνεδρίες (special sessions) με αντικείμενο το φωτισμό στην αρχαιότητα έως και τη βυζαντινή περίοδο καθώς και το Ψ φωτισμό αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και μουσείων.

Σημαντικές ημερομηνίες:

31 Μαρτίου 2015 - Υποβολή περιληψης 1 σελίδας A4

(submit@balkanlight2015.ntua.gr)

30 Απριλίου 2015: Ενημέρωση για την αποδοχή της εργασίας

30 Ιουνίου 2015: Υποβολή πλήρους κειμένου της εργασίας

31 Αυγούστου 2015: Υποβολή παρουσίασης εργασίας σε αρχείο power point

<http://www.archaiologia.gr/blog/2015/02/19/6%CE%BF-%CE%B2%CE%B1%CE%BB%CE%BA%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CF%83%CF%85%CE%BD%CE%AD%CE%B4%CF%81%CE%B9%CE%BF-%CF%86%CF%89%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%8D-balkan-light-2015/>

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ Συνέδρια

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ Συνέδρια

CHNT 20
Conference on Cultural Heritage and New Technologies
November 2-4 2015 - Vienna, Austria

20th Conference on Cultural Heritage and New Technologies

"Urban Archaeology and Public Relations"

02-04 Νοεμβρίου 2015, Βιέννη, Αυστρία.

Τα συνέδρια που διοργανώνει η Ένωση Μουσείων της Βιέννης (Museen der Stadt Wien) τα τελευταία 15 και πλέον χρόνια αποτελούν πλέον θεσμό. Την τελευταία πενταετία τα θέματα του συνεδρίου αφορούσαν στην Αρχαιολογία και στην Πολιτιστική Κληρονομιά. Φέτος, για πρώτη φορά, οι θεματικές ενότητες του συνεδρίου δεν περιορίζονται στην επιστήμη της Αρχαιολογίας, αλλά εστιάζουν στην κοινωνία και συγκεκριμένα στους πολίτες, στα μουσεία, στα μέσα διάδοσης της πληροφορίας και στον τουρισμό. Στόχος του συνεδρίου είναι να εξεταστούν τρόποι με τους οποίους μπορούν οι Νέες Τεχνολογίες και τα Νέα Μέσα να συμβάλουν στη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των εμπειρογνομώνων και της ευρύτερης κοινωνίας και να ευαισθητοποιήσουν τους πολίτες σχετικά με την αρχαιολογία και την προστασία και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Θεματικές Ενότητες:

Public Relations and Archaeology, Public Appearance, New Realities, UAV, Disclosing the dead, Conflict as cultural Heritage, Cultural heritage in danger, Newbies and Young Scientists, Cultural Heritage and Tourism

<http://www.chnt.at/>

12th Annual Meeting & Scientific Conference

International Scientific Committee

for Theory and Philosophy of Conservation and Restoration

"Conserving Living Urban Heritage:

Theoretical Considerations of Continuity and Change"

26-28 Νοεμβρίου 2015, Bangalore, Ινδία

Η φιλοσοφία και το θεωρητικό υπόβαθρο των αρχών διατήρησης και προστασίας των μνημείων της πολιτιστικής κληρονομιάς βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην εμπειρία που έχει αποκτηθεί μέχρι σήμερα στη Δυτική Ευρώπη, καθώς και σε διεθνή κανονιστικά πρότυπα. Στόχος του συνεδρίου είναι να εξετάσει και να αξιολογήσει θεωρητικές και φιλοσοφικές προσεγγίσεις για τη διαφύλαξη της αστικής κληρονομιάς σε πόλεις, όπου ιστορικές αξίες και τεκμήρια καλούνται να συνυπάρξουν με τις πρακτικές προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς από τη μία και τις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας από την άλλη.

Θεματικές Ενότητες

- Theoretical approaches for conservation of historic towns and cities
- Reflections on normative international documents relevant to conservation of historic towns and cities
- Theoretical and philosophical reflections on authenticity and integrity in historic towns and cities
- Theoretical and philosophical reflections on conservation approaches to historic towns and cities in South Asia

<http://icomos2015.sustainurban.org>

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Συνέδρια

2nd International Conference on Historic Earthquake - Resistant Timber Frames in the Mediterranean area.

"2-4 Δεκεμβρίου 2015, Λισαβόνα, Πορτογαλία

Οι ξύλινες κατασκευές σε ιστορικά κτήρια είναι ευρέως διαδεδομένες σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, κι έχουν αποδειχθεί ιδιαίτερα ανθεκτικές σε περιπτώσεις σεισμών. Τα ξύλινα στοιχεία (δάπεδα, οροφές, πλαίσια κ.τ.λ.) διαδραματίζουν θεμελιώδη ρόλο στις τοιχοποιίες των ιστορικών κτηρίων και συμβάλλουν εν γένει στην αντισεισμική συμπεριφορά τους. Στόχος του συνεδρίου είναι να αξιοποιηθεί η υπάρχουσα εμπειρία και να ερευνηθούν καινοτόμες προσεγγίσεις για την καλύτερη αξιολόγηση, τη βελτίωση και τη διασφάλιση των ξύλινων στοιχείων σε ιστορικά κτήρια.

Θεματικές Ενότητες

- Assessment on site
- Historical and constructive aspects
- Physical modeling of joints, systems and structures
- Numerical modelling
- Performance based assessment
- Safety requirements and code provisions
- Monitoring
- Conservation and strengthening

<http://heart2015.lnec.pt/index.html>

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Σεμινάρια
Επιμορφωτικά
Προγράμματα

ATHENS: HERITAGE AND MODERNITY ATHENS, GREECE: SUMMER 2015 (JUNE 28TH - JULY 9TH)

International Institute for Restoration and Preservation Studies (IIRPS)

Το πρόγραμμα αποτελεί μία στοχαστική εξερεύνηση της ιστορίας της συντήρησης και αποκατάστασης των μνημείων της Αθήνας και υλοποιείται μέσα από σειρά επισκέψεων σε αυτά και διαλέξεων από αρχαιολόγους, αρχιτέκτονες, ιστορικούς, συντηρητές και σχεδιαστές που ασχολούνται με το πρόβλημα της διατήρησης των μνημείων και της πολιτιστικής κληρονομιάς στο σύγχρονο ιστό της πόλης. Στόχος του προγράμματος είναι να διερευνήσει τα τεκμήρια και τη συνέχεια της ιστορίας στην πόλη της Αθήνας, από τους προϊστορικούς χρόνους μέχρι σήμερα και να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της συνύπαρξης των μνημείων με τη σύγχρονη αστική πραγματικότητα.

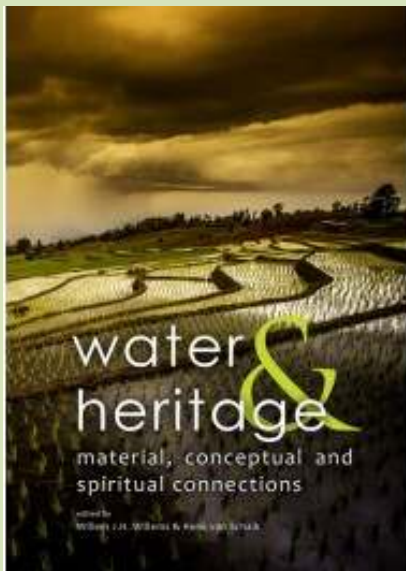
Το πρόγραμμα απευθύνεται κυρίως σε σπουδαστές και επαγγελματίες από το χώρο της Ιστορίας, της Αρχιτεκτονικής, της Αρχαιολογίας, της Ιστορίας της Τέχνης, της Πολεοδομίας, της Ανθρωπολογίας και της Διαχείρισης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, αλλά είναι επίσης ανοιχτό για τους ανθρώπους με γενικότερο ενδιαφέρον για την προστασία και συντήρηση μνημείων.

Θεματικές Ενότητες Προγράμματος:

- History and evolution of the city
- Art and culture of the city over time
- Conservation of the major archaeological monuments
- The modern city and the archaeological areas
- Modern urban development and architecture

<http://iirps-athens.org/>

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

WATER & HERITAGE

MATERIAL, CONCEPTUAL AND SPIRITUAL CONNECTIONS

Willem J.H. Willems & Henk van Schaik (eds)

Η δημοσίευση του βιβλίου αποτελεί συνέχεια του διεθνούς συνεδρίου, που διοργανώθηκε από το ICOMOS Ολλανδίας στο Άμστερνταμ το 2013 με θέμα «Νερό και Κληρονομιά». Η έκδοση περιλαμβάνει επιστημονικά άρθρα για τη σημασία και την αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς του νερού, την αποκτηθείσα εμπειρία στον τομέα αξιοποίησής της με στόχο την αειφόρο ανάπτυξη και την εν γένει σημασία της ορθής διαχείρισης των υδάτων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Παρουσιάζονται, επίσης, μέσω επιλεγμένων περιπτώσεων, προτάσεις και θεωρητικές προσεγγίσεις από εκπροσώπους διάφορων επιστημονικών κλάδων, αναφορικά με την πολιτική και τις προοπτικές της προστασίας και ανάδειξης αυτής της μορφής κληρονομιάς, με στόχο τη συνεργασία των αρμόδιων κέντρων λήψης αποφάσεων με εμπειρογνώμονες διαφόρων ειδικοτήτων, όπως μηχανικούς, αρχαιολόγους, ιστορικούς, γεωγράφους, οικολόγους και αρχιτέκτονες τοπίου.

<http://www.sidestone.com/bookshop/water-heritage>

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ. ΜΕΤΑΞΥ ΜΥΘΟΥ ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑΣ

Ηρακλής Παπαϊωάννου. Εκδόσεις Άγρα 2014, Αθήνα 2014, ISBN: 978-960-325-977-0

Το ελληνικό τοπίο έχει, ειδικά τις τελευταίες δεκαετίες, κεντρίσει σε μεγάλο βαθμό τη συλλογική συνείδηση και το φαντασιακό. Η φωτογραφία υπήρξε αναμφίβολα ένα από τα βασικά οχήματα στην καλλιέργεια της λιγότερο ή περισσότερο εξιδανικευμένης εικόνας του.

Ποια ιδεολογήματα όπλισαν τη φωτογραφία για να προχωρήσει στην αναπαράσταση του ελληνικού τοπίου; Πώς μεταλλάχθηκε σταδιακά η εικόνα αυτού του τοπίου από τη γέννηση της φωτογραφίας, στο πρώτο μισό του 19ου αιώνα, ως την αυγή του 21ου; Πόσο διαπέρασε τη φωτογραφία τοπίου η αναζήτηση εθνικής ταυτότητας; Υπήρξε η ελληνική φωτογραφία τοπίου ένα βήμα αυτογνωσίας μέσα από την αναπαράσταση του οικείου τόπου ή περισσότερο μια πτυχή της ευρύτερης διαδικασίας εκδυτικισμού που έπαιξε ρόλο στην αθόρυβη αποίκιση της συνείδησης με αισθητικές και ιδεολογικές αξίες;

Το βιβλίο αυτό επιχειρεί να συμβάλει στην απάντηση τέτοιων ερωτημάτων, αναγνωρίζοντας την εγγενή πολυπλοκότητα και την ιδιαίτερη βαρύτητα που διαθέτουν το μέσον της φωτογραφίας και η έννοια του τοπίου, όταν αποκτούν εθνικό πρόσημο. Η έκδοση συνοδεύεται από ένθετο 112 σελίδων με 184 φωτογραφίες.

Ο Ηρακλής Παπαϊωάννου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1962. Σπούδασε φυσική στο Α.Π.Θ., έκανε μεταπτυχιακές σπουδές φωτογραφίας στο New York University και διδακτορικό στη Σχολή Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ του ΑΠΘ. Έχει εκθέσει το έργο του σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό κι έχει δημοσιεύσει μεγάλο αριθμό άρθρων, κριτικών και δοκιμίων. Από το 2001 εργάζεται ως επιμελητής του Μουσείου Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης.

ΗΡΑΚΛΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ

ΜΕΤΑΞΥ ΜΥΘΟΥ ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΓΡΑ

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

**Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟ
ΟΠΩΣ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΩΝ Γ.Α.Κ. ΝΟΜΩΝ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΑ ΑΛΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ**

*Συλλογικό Έργο, Εκδόσεις: Αρχαιολογικό Ινστιτούτο Πελοποννησιακών Σπουδών,
ISBN: 978-960-386-126-3, Τρίπολη 2014, Επιμέλεια Σ.Γ.Ραπτόπουλος
Πρακτικά Δημερίδας, 4-5 Οκτωβρίου 2013*

Η έκδοση, προϊόν πολύπλευρης συνεργασίας με πολιτιστικούς και κοινωνικούς φορείς της Τρίπολης, της Αρκαδίας και της Πελοποννήσου, αποτελεί το επιστέγασμα μιας προσπάθειας που άρχισε το έτος 2012, για να προβάλει μια πλευρά της έρευνας που μέχρι τότε δεν είχε κινήσει το ενδιαφέρον των Αρχαιολόγων και του Κοινού: Το Αρχαιολογικό Ινστιτούτο Πελοποννησιακών Σπουδών ξεκινούσε, μέσω των επαφών του με τα Γ.Α.Κ-Αρχεία Νομών Αρκαδίας, Λακωνίας, Ηλείας και Αργολίδας, τη διμηνιαία του έκδοση "OPUSCULA PELOPONNESIACA". Σ' αυτή φιλοδοξούσε να παρουσιάσει αρχεία αρχαιολογικού και ιστορικού χαρακτήρα που αφορούσαν σε άγνωστες πτυχές της ενασχόλησης των ειδικών, των λόγιων, αλλά και της Διοίκησης, με το ιστορικό παρελθόν. Η σχετική Δημερίδα ήρθε, τον Οκτώβριο του 2013, ως το φυσικό επακόλουθο της διαπίστωσης ότι υπήρχαν πολύ περισσότερα στο πεδίο αυτό, απ' όσα μια μικρή περιοδική εκδοτική προσπάθεια μπορούσε να περιλάβει.

[http://www.aegeussociety.org/gr/index.php/new-books/istoriki-arxaiologiki-ereuna-sthn-peloponnhso/](http://www.aegeussociety.org/gr/index.php/new-books/istoriki-arxaiologiki-ereuna-sthn-peloponnhs/)

<https://drive.google.com/file/d/0B80QufOAJDFDWE1SR2ZIZ1BhUW8/edit?pli=1>

**ΕΘΝΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΤΟΥ**

*Συλλογικό έργο, Εκδόσεις Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος,
Αθήνα 2015, ISBN 978-960-6812-48-4.*

Η ιστορία της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας της Ελλάδος, του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου καθώς και 20 αντιπροσωπευτικές μεγάλες συλλογές του Μουσείου παρουσιάζονται στη νέα αυτή έκδοση, που διατίθεται στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο.

Στόχος της έκδοσης είναι να καταστήσει γνωστό το περιεχόμενο του Μουσείου στο ευρύτερο κοινό, με αφορμή και τη συμπλήρωση φέτος 131 χρόνων από την ίδρυσή του. Μέσα από εικόνες αντιπροσωπευτικών κειμηλίων και με συνοπτικά κείμενα, δίνεται το φάσμα του πλουσιότατου υλικού του, ταξινομημένου κατά Συλλογές.

<http://www.archaiologia.gr/blog/2015/03/12/%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CE%B7-%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CE%B9/>

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΣΕΙΡΑ «Η ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ»

ΒΙΩΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
(ΒΕΡΓΙΝΑ, ΠΕΛΛΑ, ΔΕΡΒΕΝΙ)

Πέτρος Θέμελης

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΡΧΕΙΟΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΒΙΩΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
(ΒΕΡΓΙΝΑ, ΠΕΛΛΑ, ΔΕΡΒΕΝΙ)

Πέτρος Θέμελης

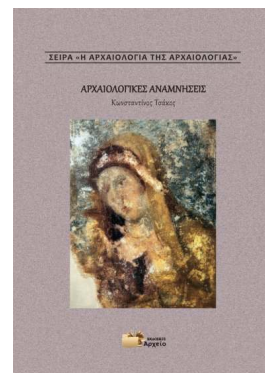
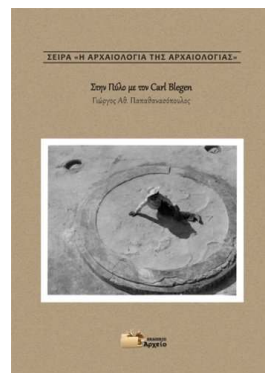
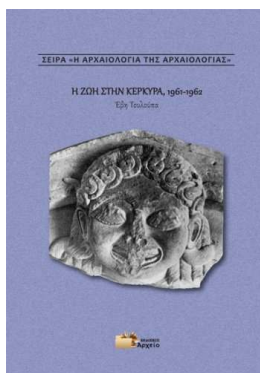
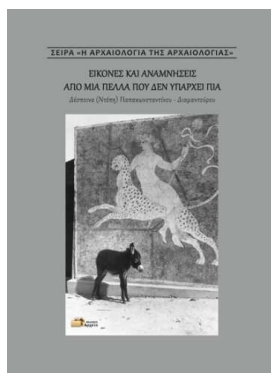
Σειρά βιβλίων «Η Αρχαιολογία της Αρχαιολογίας».

ISBN: 978-618-81681-1-4, Εκδόσεις ΑΡΧΕΙΟ, Μάρτιος 2015

Άλλο ένα τομίδιο, το πέμπτο της σειράς «Η Αρχαιολογία της Αρχαιολογίας», που αναφέρεται στη Μακεδονία: πρόκειται για τα πρώτα αρχαιολογικά βήματα του Πέτρου Θέμελη, δίπλα στην «τριανδρία», δηλαδή τον Φώτη Πέτσα, τον Χαράλαμπο Μακαρόνα και τον Μανόλη Ανδρόνικο. Η καθημερινή πλευρά των μεγάλων αυτών αρχαιολόγων, η στιγμή της ανακάλυψης της Πέλλας, η ζωή στη φύση, μακριά από την πόλη, οι δυσκολίες και οι χαρές της ανασκαφής, συμπληρώνουν την επιστημονική καταγραφή των πρώτων εμπειριών του συγγραφέα.

Με τη σειρά βιβλίων «Η Αρχαιολογία της Αρχαιολογίας», οι Εκδόσεις ΑΡΧΕΙΟ, φιλοδοξούν να συγκεντρώσουν αναμνήσεις των αρχαιολόγων που εργάστηκαν στον ελληνικό χώρο, οι οποίες σχετίζονται με τα πρώτα χρόνια της επαφής τους με την Αρχαιολογία. Τα κείμενα των βιβλίων είναι ανάλαφρα, μη αμιγώς αρχαιολογικά, με προσωπικό ύφος, με ντοκουμέντα από το παρελθόν, φωτογραφίες από τόπους, πρόσωπα και πράγματα που αλλιώς θα παρέμεναν άγνωστα. Μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί τα ακόλουθα βιβλία, με τελευταίο του Πέτρου Θέμελη:

- (2013) «Εικόνες και Αναμνήσεις από μια Πέλλα, που δεν υπάρχει πια» Δέσποινα Παπακωνσταντίνου-Διαμαντούρου.
- (2014) «Η ζωή στην Κέρκυρα», Έβη Τουλούπα.
- (2014) «Στην Πύλο με τον Carl Blegen», Γιώργος Αθ. Παπαθανασόπουλος
- (2015) «Αρχαιολογικές Αναμνήσεις», Κωνσταντίνος Τσάκος».

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

HERITAGE FOR PIECE

<http://www.heritageforpeace.org/>

Ο Μη Κυβερνητικός Οργανισμός "Heritage for Peace" έχει ως καταστατικό στόχο την υποστήριξη των αρμόδιων φορέων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της Συρίας. Επίσης συνεισφέρει στη δράση και τις πρωτοβουλίες εμπειρογνομόνων ειδικευμένων σε θέματα προστασίας μνημείων σε καιρό πολέμου.

Στην επίσημη ιστοσελίδα του φιλοξενεί ειδικό δελτίο ανακοινώσεων αναφορικά με τα ακόλουθα θέματα, στα οποία περιλαμβάνονται οι καταστροφές σε μνημεία και ιστορικούς τόπους της Συρίας και η παράνομη διακίνησης πολιτιστικών αγαθών:

- News from Heritage for Peace
- Updates on Damage
- Updates on Looting
- Intangible Heritage
- Reports and Updates from the Syrian DGAM
- Policy Changes and Updates from Syria
- International Activity
- News Updates

<http://www.heritageforpeace.org/syria-culture-and-heritage/damage-to-cultural-heritage/previous-damage-newsletters/damage-to-syrias-heritage-08-march-2015/>

ΧΡΗΣΙΜΟΙ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΙGENERAL ASSEMBLY 2014 SYMPOSIUM
THE FLORENCE DECLARATION

Στο πλαίσιο των εργασιών της 18ης Γενικής Συνέλευσης του I.C.O.M.O.S. που πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Νοέμβριο στη Φλωρεντία, έλαβε χώρα Επιστημονικό Συμπόσιο με θέμα «Κληρονομιά και Τοπία ως Ανθρώπινες Αξίες». Στόχος του συμποσίου ήταν να παρουσιάσει προτάσεις και απόψεις για τη βελτίωση του διαπολιτισμικού διαλόγου αναφορικά με τις αξίες της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως αυτή μετουσιώνεται στα τοπία. Μετά από 170 ανακοινώσεις και τη συζήτηση που ακολούθησε τις παρουσιάσεις, η Γενική Συνέλευση υιοθέτησε τη Διακήρυξη της Φλωρεντίας (“The Florence Declaration on Heritage and Landscapes as Human Values regarding the values of Cultural Heritage in building a peaceful and democratic society”), με την οποία προωθείται και ενθαρρύνεται η μελέτη θεμάτων σχετικά με την ηθική και τις διαδικασίες της διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και με τις προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι σημερινές και μελλοντικές γενιές.

<http://www.icomos.org/en/what-we-do/disseminating-knowledge/newsletters/582-icomos-endorses-the-florence-declaration-on-landscape-2012>

ICOMOS STATEMENT ON SAFEGUARDING YEMEN'S CULTURAL
HERITAGE DURING THE ON-GOING ARMED CONFLICT - 23 APRIL 2015

Με αφορμή την κλιμάκωση των ένοπλων συγκρούσεων και των στρατιωτικών επιχειρήσεων στην Υεμένη και την επακόλουθη κατάσταση έκτακτης ανάγκης για ανθρωπιστική βοήθεια, το ICOMOS με σχετική ανακοίνωσή του εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών της χώρας, που βρίσκονται σε κίνδυνο.

http://www.icomos.org/images/DOCUMENTS/Secretariat/2015/ICOMOS_YemenStatement_EN_final_20150423.pdf

ΕΓΓΡΑΦΟ ΤΗΣ ΜΑΔΡΙΤΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΤΟΠΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Τον περασμένο Δεκέμβριο, πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη διεθνές συνέδριο με θέμα «Πολιτιστικά Τοπία και Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά». Τα αποτελέσματα του συνεδρίου, όπως αυτά προέκυψαν από τις ανακοινώσεις των ομιλητών, το διάλογο και τις συζητήσεις που ακολούθησαν, συνοψίζονται στο λεγόμενο Έγγραφο της Μαδρίτης για τα Πολιτιστικά Τοπία και την Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά.

<http://www.madridpaisajecultural.es/media/CONCLUSIONS.pdf>

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Όσοι επιθυμείτε να δημοσιοποιήσετε δραστηριότητες και θέματα που σχετίζονται με την ελληνική και παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά, παρακαλείσθε να αποστέλλετε το σχετικό υλικό στην ηλεκτρονική διεύθυνση newslettericomos@gmail.com. Επισημαίνεται ότι η επιλογή των κειμένων που θα συμπεριλαμβάνονται στο Δελτίο επαφίεται στην κρίση της ομάδας επιμελείας, η οποία διατηρεί σε συνεργασία με τον Πρόεδρο του Ελληνικού ICOMOS το δικαίωμα επεξεργασίας και τελικής επιμελείας του υλικού.

Η ομάδα επιμελείας

Δρ. Κυριάκος Ψαρουδάκης, Αρχαιολόγος
Σοφία Σπυροπούλου, Αρχαιολόγος
Εμορφύλη Παντελιάδου, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Ελληνική Εθνική Επιτροπή Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Χώρων
(Ελληνικό ICOMOS)
Πειραιώς 73, 105 53, Αθήνα
Τηλ. 210 3244821, Fax 210 3244567.
Γραμματεία: icomoshellenic@gmail.com